

MAY 7 1919

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 18 Vol. VI.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS., 1 d. Gegužės (May), 1919 metai

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

5 cents per copy

Metai 6

Pilsudskis šeimininkauja Vilniuje. Italijos Delegatai Pasitraukė iš Taikos Konferencijos.

Tautų Lyga priimta be italų pritarimo; jie grasina nepasirašyti po taikos sutarčia. Rumunų, čeko-slavokų ir jugo-slavų armijos eina snt Budapesto. Ukrainiečiai veja bolševikus iš Ukrainos; Kijevas jau atimta. Prez. Wilson atmeta visas slaptas sutartis.

Wilsonas atmeta slaptas sutartis.

Paryžius, bal. 23 — Prez. Wilson pranešė, kad jis jokiū būdu nesutiks, kad Italija gautų prielanką Fiume, kurios ir jugo-slavai nori. Be šios prielankos, jugo-slavai neturi išėjimo į jures. Italai savinasi Fiume už tai, kad anot jų, kuomet Italija stoji karėn, Anglija, Francija ir Rusija padarė slaptą sutartį su jaja, jai prizadėdami tarp kito ir Fiume.

1917 mete, Japonija padarė slaptą sutartį su Anglija, Francija ir Italija, pagal kurią turėjo gauti Chinų Shantung provinciją, jei leis Chinijai stoti karėn.

Darban prez. Wilson praneša, kad jis yra griežtai priešingas visom slaptom sutartims, nežiūrint kada jos buvo padarytos. Armistijoj, (talking sandaros sutartyje) visi sąjungiečiai prizadėjo nepasitarti slaptų sutarčių, tad prez. Wilson yra pasiryžęs, kad prizadėjimas būtų išpildytas.

Italijos delegatai praneša, kad jie pasitrauks iš konferencijos jei negaus Fiume.

Lenkai iš Francijos pribuvo Varšavon.

Varšavas, bal. 23 d. — Pirma dalis lenkų pulkų, kuriuos gen. Haller komandavo Francijoj jau pribuvo Varšavon ir buvo žmonių entuziastiškai priimti. Neuzilgo pribuvo rešta pulkų.

Bolševikų suokalbisi Šveicarijoj.

Geneva, bal. 23 — Laikraštis "Lausanne Gazette" šiandien paskelbė dokumentus neva paeinančius nuo Lenino, bolševikų premiero. Šie dokumentai buvo įsakymai kaip surengti revoliuciją Šveicarijoj ir buvo suteikti radikalių šveicarų socialistų vadams praeito rugsėjo mėnesyje, kaip tik prieš generalę streiką, kurį įvyko Šveicarijoj, bet buvo pralaimėta.

Laikraštis sako buk bolševizmas negavo progą plautis Šveicarijoj tik ačiu valdžios budrumui.

Rumunai stumia vengrus atgal.

Kopenhagenas, bal. 24 d. — Rumunų pulkai pirmynžengia visu frontu tarp Theiss ir Maros upių. Vengrai turėjo apleisti Debreczin, 120 myl. į rytus nuo Budapesto. Vengrų sovietų pulkai sakoma yra visiškai nedisciplinuoti. Rumunai jau užėmė daugelį vengrų miestelių.

Italai nepasiduos.

Paryžius, bal. 24 d. — Italijos karalius telegrafavo premierui Orlando, kad ne kiek nenuseleistų kaslink Fiume.

Orlando štabo oficerius pranešė, kad italai yra pasiryžę užimti visą rytinę Adriatikos jurių pakraštį, tame tarpe ir Fiume, su 200,000 kareivių.

Bolševikai išvaryti iš Kijevo.

Vienna, bal. 24 — Ukrainiečių revoliucionierių pulkai, prijaučianti gen. Petlurrai, išvarė bolševikus iš Kijevo.

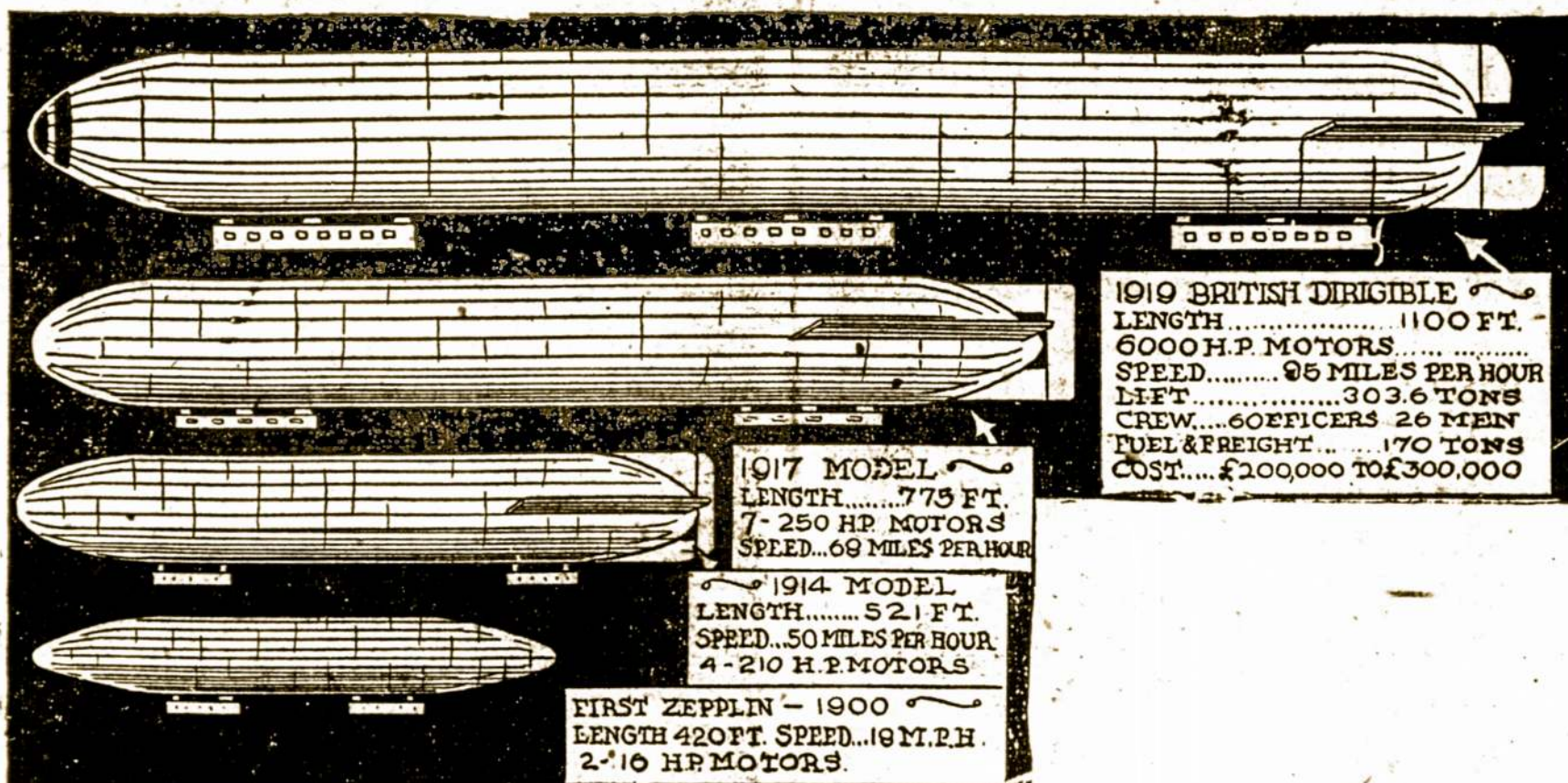
Abeinai sakoma, bolševikų galybė piet-vakarų Rusijoj mažėja. Didelis skaičius bolševikų kareivių sakoma apleido raudonąją armiją. Bolševikai sakoma norėjo laikyti Ukrainą iki pjučiai, kad gauti užtekintai javų. Bet stoka disciplinos jų armijoj ir pritarimas Ukrainos valstiečių gen. Petlurrai, nedaleido jiems įvykit šį planą.

Armenai nori suorganizuoti armiją.

Washington, bal. 24 — Armenų tautiška delegacija šiandien formališkai prašė Suv. Valstijų valstybės departamento, kad armenai šioj šalyj būtų leidžiami suorganizuoti ir įrengti armiją 10,000 kareivių iš tarpo tu armenų, kurie jau tarnavo S. V. armijoj. Armenų armija turėtų būti pasiūsta į Mažąją Aziją del apginimo krikščionių nuo tolesnio turkų skerdynių.

Pilsudskis Vilniuje.

Varšavas, bal. 25 — Pir-

Šis paveikslas rodo diriguojamų orlaivių (zepelinų) rušies evoliuciją, nuo pirmo zepelino iki milžiniško orlaivio, kurį anglai sakoma yra padirbė ir su kuriuo ketina perlėkti Atlantą.

mutiniai lenkų pulkai, kurie įėjo Vilniun, sekant lenkų atėmimą to miesto nuo bolševikų, buvo raiteliai po vadovyste pulk. Belina. Kovojimas tęsėsi Vilniaus gatvėse, kur bolševikai smarkiai gynėsi.

Gen. Pilsudskis, galva lenkų vaistybės, ir gen. Szepetycki, kuris komanduoja Lietuvos fronte, atvyko Vilniun subatos vakarė. Jie buvo entuziastiškai priimti (Kaslink to "entuziastiško priėmimo" — tai galima abejoti. Gal vien Vilniaus lenkai džiaugsmingai priėmė savuosius. Red.).

Svarbiausi atsitikimai lenkų kariavimo prieš bolševikus buvo paėmimas Lydos, Baronavičių ir Vilniaus. Lydą gynė 7,000 bolševikų, daugiausia latviai ir jureiviai.

Gyventojai rajonų, kuriuos lenkai užėmė, skubinosi išreikšti savo simpatiją ir duoti visą pagalbą ką galėjo lenkų pulkams. (Šį kartą beabejo irgi kalbama apie vien lenkus gyventojus, Lietuviai negelbsti savo priešų. Red.).

Rumunai artinasi prie Budapesto.

Basel, bal. 26 — Rumunai artyn eina prie Budapesto iš pietų; jie laimėjo keletoj mušių su vengrų sovietininkais.

Budapėstas. Dalykų stovis čionai yra labai blogas. Tukstančiai čmonių tapo suareštuota, keleta nužudyta. Tulas sovietininkų vadas prasergsti vengrams, kurie na tikėjimo laisvę katali-

Tris armijos eina ant Budapesto.

Viena, bal. 25 — Čionai gauta žinios, kad tris armijos eina ant Budapesto; čeko-slavokai iš šiaurės, jugo-slavai iš pietų, o rumunai iš rytų. Blogai apsiginklavusieji Vengrijos sovietų pulkai manoma negalės stipriai priešintis.

Sąjungiečiai sakoma mano sušaukti vengrų įsteigiamąjį seimą, kad nutartų kokias valdžios nori.

12,000 kareivių išvengė mirties per plauką.

New York, bal. 25 — Milžiniškas transportas Leviathan, kuris atvyko šiandien su 12,000 kareivių, išvengė nuskendimo tik per plauką. Netoli Newfoundland, ant laivo kelio radosi didelė mina ir tik greitas veikimas oficeriaus, kuris laikė sargybą, išgelbėjo laivą. Šis oficerius visom jėgom pasuko laivo ratą, kuomet patėmijo miną ir laivas praplaukė tik 30 pedų nuo minos.

Rumunai artinasi prie Budapesto.

Basel, bal. 26 — Rumunai artyn eina prie Budapesto iš pietų; jie laimėjo keletoj mušių su vengrų sovietininkais.

Budapėstas. Dalykų stovis čionai yra labai blogas. Tukstančiai čmonių tapo suareštuota, keleta nužudyta. Tulas sovietininkų vadas prasergsti vengrams, kurie na tikėjimo laisvę katali-

kams ir abelnai krikščionis savo karalystėje.

Maistas neatpigs dar per metus.

Washington, bal. 27 — Vaidžios maisto ekspertai neturi vilties, kad maisto kainos atpigs šioje šalyje šiemet. Mat reikės dar per apie metus laiko pagelbėti išimaitinti didesnę dalį Europos; iš priežasties to, kainos nē kiek nesumažės.

Gompers sužeistas.

New York, bal. 27 — Samuel Gompers, prezidentas Amerikos Darbo Federacijos, tapo gan sunkiai sužeistas, kuomet automobilis, kuriame jis važiavo susidaužė su gatvekariu. Gompers yra 69 metų amžiaus, tad susižeidimas ja myra gana pavojingas.

Tautų Lyga priimta be italų pritarimo.

Paryžius, bal. 28 d. — Taikos Konferencija, pilnoj sesijoj, šiandien priėmė tautos lygos pleną vienbalsiai. Italų delegat. nedalyvavo sesijoj, nes jie visi apleido konferenciją, užpykinti, kad jiem neduota portas Fiume. Anglijos bei Francijos premierai sakoma pritaria prezidentui Wilsonui šiame dalyke.

Sir J. E. Drummond tapo paskirtas Tautų Lygos sekretorium. nors italų delegatai nedalyvavo sesijoj, bet Italijos vardas randasi tarp šalių, kurios priėmė Lygą. Naujame Tautos Lygos charteryje yra keleta permairių, kurios apsaugoja Suv. Valstijas.

Penki teisdariai nuteis kaizerį.

Washington, bal. 28 — Pranešama, jogei taikos konferencija nutarė pašaukti ex-kaizerį priešais tribunolą, kuriame sėdės 5 teisdariai iš Anglijos, S. V. Italijos, Francijos ir Japonijos.

Italai ir japonai grasina Taikos Konferencijai.

Paryžius, bal. 29 — Čionai kalbama, buk Italija ir

Japonija gali atsiskakyti pasirašyti po taikos sutarčia. Italių delegatai sakoma atsisako sugrįžti Paryžiun del pasirašymo po taikos sutarčia. Japonai irgi užpykę, nes mano, kad greičiausia negaus Kiau-chau. Tuo tarpu vokiečių delegatai jau beveik visi pribuvo Paryžiun. Iš priežasties japonų ir italų priešinimosi, dalykų stovis taikos konferencijoj dabar yra labai keblus. Visa Italija pasiryžus nepasiduoti; italų taikos delegatai visur Italijoj apskelbtį kaip didvyriai už jų nepasidavimą kasink Fiume.

Tuo tarpu, taikos sutartis negalės būti įteikta vokiečiams pirm 2 d. gegužio, nes 1 d. gegužio Paryžiuje darbininkai paskelbė 24 val. streiką.

Serbai ir rumunai laimi.

Kopenhagen, bal. 29 — Vengrų sovietų pulkai dar vis atgal traukiasi, vejami rumunų.

Iš pietų, serbai užėmė kelis vengrų miestus.

Ukrainiečiai nuginklavo 2,000 bolševikų Galicijoj, kurie maršavo vengrų pagelbai.

Wilson bus Paryžiuje iki gegužio 25.

Paryžius, bal. 29 — Prez. Wilsonas dabar plenuoja apleisti Paryžių tarp geg. 25 ir birželio 10. Jis mano neuzilgo sušaukti ekstra kongreso sesija.

16 mainierių žuvo eksplozijoj.

Birmingham, Ala., bal. 29 — Net 16 mainierių žuvo, 8 buvo mirtinai sužeisti eksplozijoj, kuri atsituvo anglių kasykloje netoli čionai.

žemės drebėjimas.

San Salvador, bal. 29 — Didelis žemės drebėjimas atsituvo šiame mieste (Centralėj Amerikoj) vakar. Daugelis žmonių sužeista.

DAR VIENA—IR UŽBAIGTA! Karė laimėta, tu ją laimėjai pirkdamas Laisvės paskolas. Karė neužbaigta, ir mes turime ją užbaigti pirkdami dar vieną Laisvės paskolą. Suvienytų Valstijų Laisvės paskolos taip geros kaip auksas. Eik į arčiausią Banką ir pirk dar vieną ir paskutinę.

WORCESTERIO LIETUVIŲ AI TĖMYKIT. Nedėlios po pietų Vernon Teatre, Vernon Square, gegužio 4-tą, pusė po dviejų bus didžiausias susirinkimas su prakal bomis delei Laisvės paskolų pirkimo. Kalbės angiai ir lietuviai kalbėtojai. Todėl, kad mūsų įtekmė paliktų verta, kiekvienas būtinai privalote pributi.

Vigantas.

Vokiečiai Lietuvoje.

(Tęsa)

Labai didelius nuostolius padarė kraštui įvesdami okupacijos valdžios Lietuvoje pinigų valiutą.

Vokiečiai įvedė savo piniginius pinigus, taip vadinamus "Ober-Osto," rusų pinigai sustoję. Nors "Ober-Ost" pinigai buvo pavadinti taip pat "rubliais" ir "kapeikomis," bet mainant rusų pinigus ant "Ober-Ostų" buvo nustatytas kursas, kuris iš pradžių nebuvo taip labai žymus, bet laikui bėgant kaip rusų rublis vis krito, "Ober-Ost" kilo, taip kad pabaigoje 1918 m. už vieną "ober-osto" rublių reikėjo mokėti 1½ iki 2 rusų rublių. Sunku išpasakoti visas kombinacijas, kurios buvo daromos su tais "Ober-Ostais" ištuštinimui piliečių kišenių. Gana to, kad tie pinigai buvo išleisti privatinio banko Vokietijoje, taip vadinamo: "Ostbank fuer Handel und Gewerbe Dareslebenskasse ost" su trimis parašais, kaip daugelis tvirtina, vieno ir to pačio direktoriaus, nors vokiečiai garsino laikraščiuose, kad jų valdžia pilnai gvarantuoja tų pinigų vertę lygiai kaip ir vokiečių markių.

Iš viso ko galima buvo pastebėti, kad vokiečiams labai reikalingi rusų valdžios, ypač caro pinigai. Kad išgavus juos iš gyventojų okupacijos valdžia Lietuvoje apskelbdavo laikas nuo laiko, kad nuo pažymėtos dienos nebebus mainomi rusų pinigai ant "Ober-Ostų." Gyventojai skubiai mainė rusų pinigus, atiduodavo juos už pusę kainos. Stebėtina tas, kad tuo pačiu laikui, kada oficialis vokiečių bankas duodavo už rusų rublį vieną markę (50 kapeikų), ant biržos duodavo už rusų rublį 65—70 kapeikų "Ober-Ost."

Galima stačiai pasakyti, kad įvedimas Lietuvoje "Ober-Ost" valiutos veltui perpylė pusę Lietuvos kapitalo ir Vokiečių kišenes.

Kas gali suskaičiuoti visus nuostolius, visas sąsaras, kurias vokiečiai pridarė Lietuvos piliečiams!

II.

Kada buvo paleistas o bailsis po visą pasaulį apie apsisprendimą mažųjų tautų, burys lietuvių-inteligentų Vilniuje padavė raštu vokiečių kariškiai Okupacijos Valdžiai reikalavimą leisti sutverti Lietuvoje šalies atstovybę.

Vokiečiai, norėdami pasirodyti prieš pasaulį, kad jie irgi pritaria idėjai "tautų apsisprendimo," sutiko ant to ir leido susaukti Vilniun viso krašto atstovybę, bet jokių rinkimų tai atstovybė leista nebuvo. Vietiniai iš žymesni žmonės nurodė vokiečiams visuose apskrityse kandidatus ir busimajį seimą ir vokiečių apskrity (kreisų) viršininkai, kaip kuriems iš tų kandidatų išdavė leidimus važiuoti Vilniun į Seimą. Tokiu būdu surinko Vilniuje iš visų apskrityų iš viso 240 atstovų,

kurie iš savo tarpo išrinko "Krašto Tarybą" iš 20 narių, o iš paskutiniojo išrinko iš savo tarpo Prezidiumą iš 4 narių: iš Prezidento (p. Smetonos), dviejų vice-prezidentų (d-ro J. Šaulio ir kun. A. Staugačio) ir sekretoriaus (J. Šerno).

Vokiečių augščiausioji kariškoji valdžia Lietuvoje patvirtino išrinktą Lietuvos krašto Tarybą ir jos prezidentą. Tai buvo pirmutinis Lietuvos tautiškos valdžios mazgas, kuris jokios faktiškai galės neturėjo, nes ant tiek tik galėjo susinėti su kraštu, ant kiek vokiečių valdžia leido tai. Vokiečių valdžios rankosė pasiliko viso krašto administracija, geležinkeliai, telegrafas, telefonas ir tt.

Vokiečiai leisdami sutverti Lietuvos krašto Tarybą, turbūt, tikėjosi, kad ta Taryba darys visą, ką vokiečiai panorės, bet jie griežtai apsiriko, nes Taryba nuo pat pradžios iki galui stovėjo gryniant tautiškus ir krašto labo pamatų ir jokių kompromisus su vokiečiais eiti nenorėjo.

Taryba pradėjo reikalauti iš vokiečių pripažinimo nepriklausomos ir savistovės Lietuvos. Vokiečių gi valdžia davė aiškiai suprasti, kad ji laukia nuo Lietuvos prisidėjimo prie personalinės unijos su Prūsija. Matydami tai, kad Lietuvos Taryba nelinksta prie personalinės unijos su Prūsija, vokiečių valdžia pradėjo piršti tokia pat uniją su Saksonija. Taryba davė aiškiai suprasti, kad ant jokios unijos ji nesutiks ir griežtai memorialu pareikalavo pripažinimo savistovės ir neprigulmingos Lietuvos su sostapičiu Vilniuje.

Prasidėjo pertraktacijos, kurios tęsėsi gan ilgai. Taryba norėjo tame klausime siųsti delegaciją Berlinan, bet vietinė vokiečių valdžia jos neišleido iš Vilniaus. Abelpai sakant, išvažiuot iš Vilniaus užsienien ne tik paprasties piliečiams, bet ir Tarybos nariams buvo labai sunku. Bet visgi pasisekė pasiųsti Berlinan delegaciją ir įvairiais būdais paremti Lietuvos neprigulmybės klausimą.

Vasarą 1918 metų buvo gautas manuskriptas su pačio kaiserio parašu, kuriame buvo pripažinta savistovė ir nepriklausoma Lietuva, tik kai kurios valdymo šakos buvo paliktos nustatymui pertraktacijų kelių tarpe abiejų valdžių.

Pripažinus Lietuvą savistove ir nepriklausoma valstybe, vokiečių valdžia visgi neatsisakė laukus prisidėjimo prie personalinės unijos su Saksonija, bet Lietuvos Taryba nenorėjo nieko apie tai ir girdėti. Supratę tai vokiečiai, pradėjo Lietuvą kaip galima labiau spausti: rekvizicijos pasidarė kuoaršiau sios, buvo užginta visai važinėti gelžkeliais, sustabdyti laikraščiai ir tt. Padėjimas kasdien ėjo blogyn. Kraštą pradėjo bruzdėti ir nerimastauti.

Iš to atžvilgio buvo atidėtos neapribuotam laikui sumanytos visoje Lietuvoje iškilnės iš priežasties pripažinimo savistovės ir nepriklausomos Lietuvos. Vokiečiai buvo labai tuom užinteresuoti, kad tos iškilnės įvyktų kuogreičiausia. Matomai, jie norėjo pasirodyti prieš visą Europą ant kiek Lietuva laiminga po vokiečių valdžią, kad kelia iškilnės. Tam tikslui viskas jau buvo prirepta: išdirbtas ceremonialas, išrinkti iš visos Lietuvos atstovai ir tt. Buvo manoma laike tų iškilnių iškelti Vilniuje ant Gedemino kalno Lietuvos vėliavą. Bet Taryba, matydama, kad pripažinimas iš vokiečių pusės nepriklausomybės ir savistovės vybės Liet. netik ką nepalengvino Tarybos ir krašto padėjimo, bet da tas padėjimas kasdien ėina blogyn iš priežasties nesidėjimj Lietuvos ir uniją su Saksonija, matydama tai, Taryba atidėjo iškilnės neapribuotam laikui, kas dar padidina vokiečių aršumą.

Vokiečiai, matydami, kad nei geruoju, nei bloguoju Lietuvos Tarybos neprivers prie unijos, griežėsi apgaulybės kelio, butent, po visą Lietuvą buvo paleisti per žandarus lapai popierio tuštinti, be jokio teksto, ant kurių žandarai vėrtė žmones pasirašinėti. Užklausti, kam tie parašai reikalingi, žandarai atsakinėjo: "Rašykites — bus geriaus." Jei žmonės sodiečiai atsisakė duoti savo parašą, žandarai elgėsi su jais labai žiauriai. Tokių būdu vokiečių Okupacijos valdžia pasisekė Lietuvoje surinkti keletą, o gal ir keliasdešimt tūkstančių parašų žmonių, arba norinčių išvengti žandarų žiaurumo, bet apskritai imant, dauguma, nors ne žinodama, kam tie parašai renkami, nesirašė ir tas apgaulystės žingsnis vokiečiams nenusisekė.

Vokiečių okupacijos valdžia, matomai, norėjo išsukti sukilimą, kad paskiaus nuplauti gyventojų krauju ir savistovybę ir neprigulmybę Lietuvos ir paskutinįskai ją pavergti. Lietuviai labai gerai tai suprato ir pradėjo galvoti, koku būdu galima atsikratyti nuo tos nelaimingos unijos ir tapti ištikrųjų savistoviais ir neprigulmingais. Buvo prieita prie tokio išvedimo, kad tik išrinkimas savo karaliaus galės paskutinįskai užbaigti unijos klausimą ir pabriežti neprigulmybę ir savistovybę Lietuvos. Taryba, sužinojusi privatišku būdu, kad hercogas Vilhelmas Urach grafas von Weurtemberg yra tiesus ainis Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedemino, kaip iš tėvo, taip ir iš motinos pusės, kad jis yra grynas demokratas, apsisistojo ant jo kandidatus ir, apsišaukus sau Lietuvos Valstybės Taryba Lietuvos Karaliumi.

Tas išrinkimas karaliaus ir paskutinįskas atsikratymas Lietuvos nuo saksų unijos ant vokiečių padarė didžiausį išpuđį — tai buvo užėtas šalto vandens ant jų

gaivos. Pirmą laiką įnirtas vokiečių da padidėjo. Vietinis oficiozas "Wilnaer Zeitung" patalpino straispni maž-daug tokio turinio, girdi, mes kariavome ir liejome savo kraują ne Lietuvos gražių aktų dėlei, bet tam tikslui, kad turėti sau kokią nors naudą iš užkariautų šalių, o dabar, girdi, Lietuva, dargi nepasiklaususi vokiečių valdžios, nori visai atsidalinti ir tapti savistove ir nepriklausoma valstybe ir tt. Greit po tam buvo Tarybos gautas oficialis iš okupacijos valdžios popieris, kuriame buvo pranešama, kad Tarybos Prezidentas apie kasvieną šušaunkimą Tarybos plenumo turi iškalno pranešti Ober-Ostui, tai yra viriausiai Lietuvos kariškam valdonui, kuris iš savo pusės pasiųs į Tarybą vokiečių valdžios atstovą. Tuomi buvo oficialiai pabriežtas nepasitikėjimas Tarybai. (Toliau bus.)

Australijos žmonės, sakoma daugiau išgeria arbatos negu koki kiti žmonės. Abelpai imant, koznas australietis suvarvoja 8 svarus arbatos ant metų.

Tikra Ekonomija

Ekonomija yra svarbus klausimas del daugybės mūsų, bet neįsimtinga ekonomija priveda prie praleidimo pinigų prieš savo norą. Sergantis žmogus tikrai būtų skaitomas kaip išlaidus, jei jis mėgintų sušėdyti pinigus nepirkdamas reikalingus vaistus, jis neturėtų mėginti juos ant savo sveikatos. Jis turi pirkti tókius vaistus, kurie turi gerą reputaciją. Per trisdėsimts metų, Triner's American Elixir buvo pripažinta kaip geriausia gyduojė del pilvo nesmagumu. Yra padaryta taip švariai, uniformališkai, ir geriausiai, kad tikrai išgydo visus pilvo suirimus, nevirškinimą; ir tt. Išvalo vidurius, pagelbsti virškinimą, ir sutaiso visą sistemą. Visose aptiekose. Del negėidžiamų pavasarinių svečių, kaip tai, reumatizmas, neuralgija, ir tt., geriausia gyduojė yra butelis Triner's Liniment. Nusipirkit pas savo aptiekorių ir vis laikykit ant rankos!

JOSEPH TRINER COMPANY
1333—1343, So. Ashland ave., Chicago, Ill.

PARDUOKIT RUSISKUS RUBLIUS.

As perku Ruskus Rublius ir moku aukščiausia kursą; kas turite parduoti atsiliepkite, Nors nežinia ar tie rubliai bus geri po šių karių, ale vienok rizika ant to.

J. VAIRIS,
P. O. BOX 94, Kingsfon, Pa. (18)

IS LAIKO REIKIA DALYKUS SUSITVARKYTI.

Pirmutinis laiškas jau atėjo iš Lietuvos su lietuvišku pašto ženkleliu, kas parodo, kad lietuviai stengiasi savo valdžios reikalais. Siame laike prateša, kad nuo Švento Kazimiero dienos gavo daleidimą siųsti laiškus į užrubežį. Suvienytų Valstijų pašto pradėjo priimti laiškus į Finlandą, Lenkiją, Čekoslovakiją, Vokiečių-Austriją, Jugoslavokiją, Serbiją, Rumuniją, Bulgariją ir Turkiją. Į tuos kraštus jau ir pinigų pradėsieme siųsti labai trumpam laike. Į Lietuvą iš Amerikos pašta dar neatsidarius, bet tikimės, kad trumpam laike jau bus galima ir į Lietuvą pasiųsti.

Dabar pako dar nežinau nieko apie savo gimines ir pakol dar pašta neprima gromatų siųsti į Lietuvą, pajieskojimms galima siųsti ir surasti kur yra giminės ir kas iš jų dar gyvas. Parasykite mumis, mes prisisieme blankas.

Kaip tik pačtos atsidarys į Lietuvą tuos pačius pajieskojimms, kuriuos dabar siunčiame per Holandiją, sudėsim į "Amerikos Lietuvį" ir pasiūsim ant kiekvieno adreso į Lietuvą. Tas pagelbės ne tik su savo giminėm susizinti, bet greitai dažinos ir kiti žmonės ir pradės susirašinėti. Tas yra labai svarbu, nes per tiek metų žmonės jau ir adresus pametė ir iš vienos vietos į kitą persikraustė. Todėl dabar laikas jieskoti visiem savo pažįstamų. Parasyk, ženklelį į dek, mes prisisiūsim jumis blankas.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury street,
Worcester, Mass.

Užrašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBĖ LIETUVINKU

Eina jau 30-tus metus. Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusel metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusel metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusel m. Pamatiniu vieng num. siunčiam dovanai Knygu katalog siunčiam ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

Savaitinis Laikraštis "AMERIKOS LIETUVIS"

Eina Ketvirtadieniais Leidžia

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Prenumeratos Kaina: Pusei Metu \$1.00, Pusei Metu \$1.25

"AMERIKOS LIETUVIS"

The Lithuanian Weekly "LITHUANIAN AMERICAN"

Every Thursday Published by

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In United States \$2.00 - 6 Months \$1.00, To Foreign Countries \$2.50 - 6 Months \$1.25

"LITHUANIAN AMERICAN"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

LIETUVOS ŠELPIMO REIKALE.

Prusų lietuvių Chicago komitetas paskutinime savo posėdyje, svarstydamas Lietuvos reikalus ir jos padėjimą, išnešė sekantį sumanymą.

Mes žinome, kad Lietuvoje viešpatauja skurdas ir badas. Lietuvos žmonėms reikalinga pagelba. Ir tai uma pagelba. Jiems reikia visko, maisto, drabužių ir daugybės kitokių daiktų. To del mes, Amerikos, lietuviai, turime stengtis, kad jiems šiuo tuo pagelbėjus. O tai padaryti, mūsų nuomone, būtų galima taip:

Kiekviena draugija, klubas ir parapija turėtų išrinkti tam tikrus komitetus, kurie eitų per stubas ir rinktų įvairius apdėvėtus drabužių, avalines ir tt. tokių drabužių būtų galima surinkti daugybės, nes beveik kiekvienoje stuboje jų randasi. Atsirastų taip jau ir krautuvių, kurios paaukautų ir suvis naujų drabužių, audimų, arba taip vadinamų "iš mados išėjusių" ir tt. Be to, būtų galima surinkti nemažai ir valgomųjų daiktų, einant per įvairias valgomų daiktų krautuves. Ypač būtų galima gauti miltų, cukraus, druskos, džiovintos mėsos, dešrų, blėkinėse uždarytų valgių ir tt.

Toks darbas turėtų būti varomas visur maž-daug tuo pačiu laiku, ir surinkti daiktai turėtų būti suvežti vienon vieton, iš kur vėliau, nu samdžius specialį laivą, pasiųsti juos Lietuvos beturčiams.

Tai toks mūsų sumanymas. Mums rodos, kad tokiu būdu mes daug pagelbėtume savo broliams ir seserims Lietuvoje ir patįs nieko nenustotume. O tokius daiktus rinkti yra daug lengviau negu pinigus.

Apie reikalingumą šio dalyko nėra reikalo daug aiškinti. Tikime, kad visos mūsų organizacijos spras jo svarbą ir imsis už darbo.

Prusų Lietuvių Chicago Komitetas.

Užlaikymas bedarbių, Berlinui, Vokietijoj, lėsuoja \$240,000 ant dienos.

New Yorkan atplaukė vokiečių submarinas, U-111; dar laukiama kitų keturių submarinų, kurie bus rodomi Suv. Valstijų prieplaukoje laike Pergalės Paskolos.

IVAIRUMYNAI

Detroit, Mich., tulas William M. Argo, 21 metų amžiaus, įpykęs, kad jo 10 mėn. vaikutis verkė, paėmė vaiką už kojų ir rėžė jo galvutę į geležinę lovą. Vaiko kaukolė buvo sutruškinta. Argo tapo suareštuotas už žmogžudystę. Jo moteris nebuvo namie, kuomet tragedija atsitiko.

Anot pranešimo iš Archangelsko, nuo nuvykimo amerikonių armijos Rusijon, amerikonių nuostoliai siekia 528 oficerių ir kareivių.

Anot tulų pranešimų iš Paryžiaus, pianistas Paderewskis, dabartinis Lenkijos premieras, išleido beveik visą savo turta besidarbuodamas del Lenkijos. Jis labai nuvargio ir paseno. O dabar sakoma buk už tai, kad negavo Dancigo del Lenkijos, gal bus prašalintas ir iš premjerystės.

Newark, N. J. Tuias B. Vernon ir jo moteris susibarė del skrybėlės, kurią jų mergaitė turėjo dėvėti Velykų dienoje, ir už tai Vernon užmušė savo moterį ir paskui sau galą pasidarė.

Suv. Vaistijos šiomis dienomis paskolino dar daugiau pinigų sąjungiečiams; Anglijai duota 100 milijonų dol.; Rumunijai 5 milijonai, o Serbijai \$268,000.

Suv. Valstijų ex-prezidentas Taft, kalbėdamas Kansas City, išsireiškė, kad jie tautų lyga nebus dabar priimta, tai į 10 ar 20 metų pakils nauja karė, tiek baiesnė už dabartinę karę kaip ši buvo baiesnė už buvusias ir tuomet pasaulis sau galą pasidarys.

Murinkai Atlantic City, N. J. reikalauja \$8 ant dienos, o dailydės \$6.

Toronto, Kanadoj, policistai gavo 8 val. darbo diena ir mokesties pakėlimą.

Užmokestis ukių darbininkų Anglijoj tapo pakelta nuo \$3.50, ką gavo prieš karę, iki \$6.75 ant savaitės.

Valstijoj Arizona, moterims industrijoj leidžiama dirbti tik 8 val. ant dienos.

APZVALGA

Dovydaičio ministerija neilgai viešpatavo.

Vos spėjo ateiti pilnesnės žinios apie Dovydaičio ministerijos sąstatą, kaip vėl ateina žinia apie naujas permainas Lietuvos valdžioje. Musų spėjimas buvo pilnai nuoseklus. Liberališkai-klerikališka Dovydaičio ministerija neilgai viešpatavo. Jo vietą vėl užėmė Slezevičius, kurio ministerija esą užtvirtinta Lietuvos prezidento Smetonos.

Iš naujos ministerijos sąstato matyti, kad šį kartą jone įeina įvairių partijų žmonės ir sudaro daug radikalesnę negu buvusioji. Ministerijon įeina apart klerikalų kaip Noreika ir santarčiai, kuriuos atstovauja Leonas. Žymią vietą naujoje ministerijoje matomai užima socialistai-liaudininkai, kurių atstovas Slezevičius yra premjeru ir užrubežinių reikalų ministru.

Kodel puolė taip greitai Dovydaičio ministerija, kuri susidėjo vien iš atžagareivių, galima lengvai suprasti. Jiems negaėjo pasitikėti Lietuvos žmonės, negalėjo jiems savo likimą patikėti ir ministerija turėjo keistis. Sunku visgi pilnai suprasti tikrą priežastį taip dažnų valdžioje atmainų. Negautant platesnių pranešimų, reikia pasigėdinti vien spėjimais ir laukti...

Ofensyvė Sąjunga su Lenkija?

Neseniai "pan Mostowski," klerikalų atstovas Europoje rašė ar negeistina būtų padaryti defensyvų susivienijimą tarp lietuvių ir lenkų. Toks projektas lietuvių visuomenėje buvo patiktas vien pasityčiojimu ir nepasitikėjimu (pareiškimu minėtam delegatui).

Bet pasirodo esą daugiau panašių projektų ir jų šalininkų tarpe musų politikierių. Washingtono laikraštis "The Evening Star," kuris, matoma yra įkvėpęs Washingtono lietuvių politikierių, rašo, kad esą laikoma konferencija principaliai del sudarymo su Lenkija bendrą militarią ofensyvą prieš veikimą raudonųjų armijų.

Randasi žmonių, kuriems raudonieji taip baisūs, kad jie pasiryžę ant visko, kad tik išsigelbėti nuo raudonojo pavojaus. Bet bėgdami nuo vilko ar neužbėgs ant meškos?

Kas paėmė Vilnių?

Atėjo žinios, kad Vilnius puolė. Telegramė iš Londono pranešta bolševikų oficialis paskelbimas, kuriame sakoma, kad Vilnius užimtas priešų, bet nepasakoma ar tai būtų lietuvių ar lenkų. Kita žinia iš Varšavos skelbia, kad Vilnių užėmus lenkų kariuomenė, kuri užėmus kartu Baronvičius ir Lydą.

Kiek vėliau kitas pranešimas iš Varšavos dar plačiau paduoda apie užėmimą Vilniaus. Tą miestą užėmė lenkų kariuomenės raitelių būriai po vadovyste lieute-

nanto-pulkininko Belinos. Skelbiama, kad Vilniun pribuvo gen. Piusudskis ir gen. Szeptycki, kuris kamanduoja Lietuvos fronte. Apart to, pabrėžiama su matomu propagandos tikslu, kad tų apylinkių gyventojai pasitike lenkų kariuomenę su didele simpatija.

Akyvaizdoje šių pranešimų ir truksant žinių ir nėsant jokių užginimų iš lietuvių pusės prisieina manyti, kad Vilnius tikrai tapo užimtas lenkų kariuomenės. Kaip tas mums negeistina ir nemalonus, bet prisieina skaitytis su faktais ir pažiūrėti pavojui stačiai į akis.

Nežiūrint viso to, daugelis musų laikraščių ramina skaitytojus paduodami žinias vien paremtas spėjimais, buk Vilnių užėmė lietuviai. Taip skelbia "Tėvynė," jai tik vienai žinoma telegramą paduodama. Gerbutų, kad tai būtų teisybė, ir gaila, kad lygšiol nėra jokių tos žinios pavirtinimų.

Kaip ten nebuvo, ar lenkai užėmė Vilnių ar lietuviai, dar galutinas Vilniaus likimas vargu bus nuspręstas. Galima laukti už Vilnių ne vieno mušio, nes lietuviai jo neatiduos, o lenkai matomai irgi pasiryžę už jį kariauti.

LIETUVIŲ DIENA NEW YORKE.

Seredoje, balandžio 23 d. New Yorko lietuviai turėjo parodą del Pergalės Paskolos ir reikalavimo pripažinti Lietuvos neprigulmybės.

Kuomet dar New Yorkiečiai miegojo skelbimų klijuotojai prilydė po visą miestą didelius skelbimus, kuriais kviečiama visus amerikiečius pasirašyti del Lietuvos neprigulmybės ir visus amerikiečius lietuvius, rašytis Amerikos Pergalės bondsus.

Abi pusi Penktosios gatvės buvo papuošti raudonos, baltos ir mėlynos spalvos skelbimais, pranešančiais apie Lietuvii Dieną. Dešimtą valandą iš ryto moters, pristinčios prie Motor Corps of America išsirengė iš Lietuvos Tarybų ofiso ir su savo automobiliais papuošais tais pačiais raudonos-baltos-mėlynos spalvos skelbimais važiavo ir išsiskirstė po visas svarbesnes New Yorko vietas, kad prisidėti savo darba renkant parašus po lietuvių peticija prezidentui Wilsonui ir Taikos Konferencijai.

Taip-pat ir svarbesnieji miesto laikraščiai talpino didelius skelbimus, nurodanti Lietuvos reikalus ir aiškiai atsišaukiančius į Amerikos žmones padėti jai kovoje už neprigulmybę.

Septintą valandą vakare, Madison Square parkas kibždėjo lietuviams iš viso New Yorko ir jo apylinkės ir susidurė eilėse paroduoti Penktąją gatvę. Čia buvo Susivienytų Valstijų benai, du lietuvių benu, brigada lietuvių Amerikos kareivių su lietuvių oficerių. šimtas gražių lietuvių tautiškuose rūbuose, ir narių daugelio lietiškų ir socijalių draugijų. Paroda, vedant platanui raitų policijos ofi-

cierių, su vėliavomis ant kurių buvo reikalaujama remti Lietuvos neprigulmybę ir lojaliskumą tėvynei ir Susivienytoms Valstijoms, ėjo Penktąją Gatvę, o iš šalių stovintieji jiems plojo ir sveikino.

Kuomet, pasiekė "Pergalės Kelią," jie ėjo prie gražaus altoriaus, kuris buvo tam tikslui parengtas. Lietuvaitės tautiškuose rubose susėdo ant laiptų priešakyje, o susirinkusieji į 10,000 žmonių pripildė visą plačių priešais platformą.

Kansas naujai išrinktas senatorius Capper buvo perstatytas kaipo pirmiau neskelbtas kalbėtojas. Jis dalyvaus Washingtono businčiame kongreso susirinkime, jis sakė, kuomet susirinkimam gausiai plojo, ir pirmasis darbas, kurį jis darysias, busias, kad senatas išgautų Lietuvai Susivienytų Valstijų pripažinimą už neprigulmybę ir laisvą šalį. Jis, atsišaukė į lietuvių patrijoizmą savo šaliai ir užtikrino, kad jie ištikrųjų turėsia jį savo prieteliu Washingtono senatė.

Prieš jį kalbėjęs Karolis Byoir-as, kuris neseniai sugrįžo iš Francijos, papasakojo pranešimų nuo Profesoriaus Valdemaro. Jis sakė, kad Europos lietuviai tikias pagalbos iš Amerikos lietuvių šiais taip sunkiais laikais ir kad pagelba dabar taip reikalinga kaip ir laike karės kad buvo.

Pirmsėdis Edvardas L. Bernays perstatė M. J. Vinišką pirmsėdį Ekzekucyvio Komiteto, kuris tyčia atvažiavo iš Washingtono. Jis kalbėjo tēmoje "Ką Lietuva yra skolinga Amerikai." Po to mašytas choras padainavo Amerikos ir Lietuvos tautiškus himnus ir keliatą lietuviškų žmonių dainų.

Po tam kalbėjo kunigas Jonas Žilius, Ekzekucyvio Komiteto Sekretorius, lietuviškai. Lietuvys jureivis, benui pritariant padainavo amerikoniškų dainų užbaigiant su "Amerika," po to susirinkimas užsibaigė.

Liberty Loan Komiteto nariai, kurie čia dalyvavo ir kiti, kurie yra tamė prityrę ir žmonių pritarimas parodė, kad tas susirinkimas buvo pasekmingiausias ir šauniausias koki tik jie atsimeina.

Amerikos lietuvių dvasia apsiereiskus tame susirinkime išsūkė pasigerejimą kaip Amerikos valdžios atstovų taip ir narių eksekucyvio Tarybų Komiteto narių, kurie čia dalyvavo.

Vienas iš jų kalbėdamas išsitarė, jog jei toki lietuvių vienybė ir sutikimas būtų Amerikos valdžiai visur rodomas, lietuvių klausimas tarpe laisvųjų tautų nebūtų nei kiek atidėliojamas.

(L.T. Biuras.)

Net 278 karalių bei įvairių rusių princų ir kunigaikščių atsisakė nuo sostų Vokietijoje.

Žinios iš Konstantinopolio praneša, buk turkai paliuosuoja iš savo haremų tukstančius krikščionių moterų, ypač armenių, kurias buvo pagriebę karės metu. Šios moteris badu miršta.

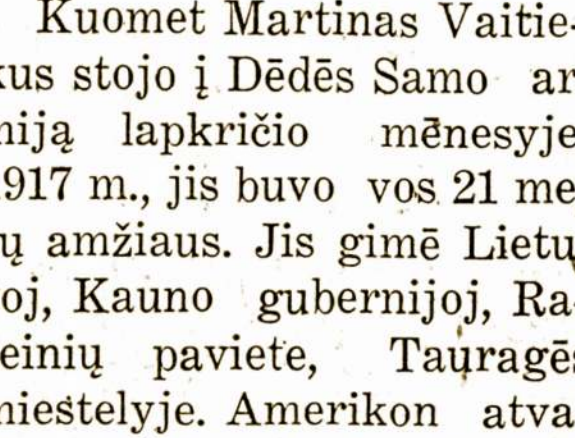
Liet. S. Valst. Tarnystoj

Kareivis J. Cepia, Co. G, 6-th U. S. Infantry, narsiai atlikęs savo pareigas Lran-cijos mušio laukuose, dabar randasi Esch, Alzette, Luxemburg. Tenais jis surado keletą ištremtų lietuvių šeimynų, kuriem užrašė laikraščių kad bint kiek suraminoti juos. Sveikina savo gimines ir pažystatus Suv. Valstijose, ypač Philadelphiaje, iš kur ir jis paeina.

Kareivis Vincas Bartulis, Co. L, 38-th U. S. Infantry, dabar randasi Koblenz, Vokietijoje, ant kranto Reino upės. Laike karės, jis narsiai kovojo daugelyje mušiu Francijos karės lauke. Vincas Bartulis paeina iš Aleksoto, Suvalkų gub. Jis siunčia labas dienas visiems savo pažystatus Worcesteryje.

Didžiai atsižymėjęs lietuvis. Kareivis Martinas Vaitiekus, iš Gardner, Mass., yra viens iš labiausia atsižymėjusių lietuvių kareivių didžioje karėje. Gardnerio angų spauda jį apšaukė kaipo garbingiausią to miesto kareivį. Jis tapo apdovantotas Francijos ir Amerikos garbės dekoracijom už narsumą.

Kuomet Martinas Vaitiekus stoji į Dėdės Samo armiją lapkričio mėnesyje, 1917 m., jis buvo vos 21 metų amžiaus. Jis gimė Lietuvoje, Kauno gubernijoje, Raseinių paviete, Tauragės miestelyje. Amerikon atvažiavo 1909 mete ir visą laiką gyveno Gardneryje. Jis tapo piliečiu šios šalies dar pirm ėjimo armijon. Francijoje jis išbuvo 14 mėnesių.

"The Gardner News" paduoda labai entuziastišką aprašymą apie Martino nuveikimus Francijoje. Jis tarnavo Co. G. 103-rd infantry, 26-toj divizijoje.

Francijos garsus generolas Petain suteikė jam francuzų karės kryžių "croix de guerre" su auksine žvaigžde (francuzų didžiausiu garbės ženklui) už nepaprastai karštygišką nuveikimą ties Chateau Thierry.

Ant generolo C. R. Edwards, 26-tos divizijos komandanto rekomendacijos, Martinui buvo suteikta Amerikos "distinguished service cross" (atsižymėjimo kryžis) už tikrai rierišką žygi netoli St. Mihiel. Šį kartą Martinas, vienų vienas, tik su pistočiu rankoje, metėsi ant vokiečių kulkos-

Lietuvos Atstatymo, Bendrovės Kampelis

Darbas Lietuvos Atstatymo Bendrovės eina pirmyn. Čionai, Amerikoje, Lietuvos Atstatymo Bendrovė vis kija. Europoje darbas eina pirmyn ir labai žymę reikmę Lietuvos gyvenime Liei. Atst. B-vei lemta sulošti.

Kelią į Lietuvą praskina.

Lietuva atskirta nuo pasaulio jokių kelių jurėmis nebuvo. Saužemiu iš visų pusių priešai apsiautę. Lietuvos Atstatymo Bendrovės atstovas R. Karuža jau padarė sutartį su Danijos laivų statymo komisija ant dviejų laivų, kurie važinės tarpe Lietuvos portų: Klaipėdos ir Liepojaus ir Švedijos. Kitus laivus Nemunu plaukioj ir-gi užsakoma. Taigi tuojaus Švedų-Skandinavų linija bus sujungta su Lietuva ir gaūma bus atplaukti ligi Kauno. Tuomet ir pačta ir pinigai pasieks Lietuvą.

TELEGRAMOS GALI NUEITI KAUNAN.

Jau atėjo žinios, kad su Kaunu ir keliais kitais miestais galima susinėsti telegramomis. Už žodį 43 centai.

VALDŽIAI PASKOLA.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė perka Lietuvos Valsitybės Banko bonds'ų už 1,000,000. markių. Tai gera parama Lietuvos valdžiai.

R. KARUŽA JAU LIETUVOJE.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės pirm. Romanas Karuža pirmą gegužės, bus Kaune. Jis išvažiavo iš Francijos balandžio 15 d. per Angliją, Daniją, Švediją į Lietuvą. Sustodamas paminėtose vietose atliks pirkybinės reikšmės investigacijas ir sutartis; Anglijoje steigs Lietuvos Atstatymo Bendrovė savo skyriu.

PINIGŲ SIUNTIMAS Į LIETUVĄ.

Lietuvos Atstatymo Ben-

BROLIAI STOKITE PRIE LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS.

Dabar, kaip prasidėjo darbas Lietuvoje, jau visiems prisieina be abejojimū stoti į Lietuvos Atstatymo Bendrovę.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė atlieka tikrai išganingą Lietuvai darbą ir begalo didelį; uždėda pirmoji kelius tarpe Lietuvos ir pasaulio, pirmoji suteikia piniginę pagelbą Lietuvai ir kitus didėius darbus atlikt yra pasirengus.

VALDEMARAS APIE LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĘ IR JO ŽODIS Į NARIUS BENDROVĖS.

Valdemaras išreiškė kuosirdingiausią padėką už pasveikinimą Lietuvos Atstatymo B-vės įgaliotinių susivaiavimui, to liau sako:

"Lietuva šioje kritiškoje valandoje atsikreipia į Ameriką ir į visus Lietuvos Atstatymo B-vės narius, prašydama jų, kad pagelbėtų ekonomiškai atbudavoti Motiną-šalį."

Prie Darbo!

Lietuvos atbudavojimui reikalingi pinigai ir tuojaus gana didelė suma.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė nori sukelti tuojaus vieną milijoną dolerių atbudavojimui Lietuvos.

Stokite į Lietuvos Atstatymo Bendrovę!

Sėras \$10.—, bet parduodama nemažiau, kaip penki šėrai vienai ypatai. Už pinigus mokama nemažiau 4 nuošimčiai. Apsauga kuotikriausia.

Kreipkitės šiuo adresu:

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ,
Lithuanian Development Corporation,
320 — 5-th AVE., NEW YORK, N. Y.

departmentus ir visi buvo nustebinti, kad mes galim valdyti tokius milžiniškus inžinus, ir visą mašineriją kuri yra visai ne amerikoniško tipo (Leviathan, tai yra vienas iš užgriebtų vokiečių laivų).

Sekretorius Daniels labai draugiškai atsineša į jureivius. Laike insepkcijos, įėjęs į numerį trečią "fireroom" (keturi fire-rooms išviso ir kiekvienam po 12 boilerių) ir paėmęs spatą pradėjo anglis mesti į pečių. Jisai sakė, kad jis jaučiasi skolingi tiems, kurie sunkiai dirbdami pagamina užtektinai spēkos del varymo tokio mižiniško laivo, kuris galis parvežti par Atlantiką 12,000 kareivių. Užtai jis jaučiasis toki draugiškumą del jureivių su kuriais ir anglis noriai "ševeluotų," jeigu jam būtų sekta sekretorius Daniels metė anglis žada padėti po stik

lu musų valgomajam kambarėje kaipo paminklą. O ant to pečiaus, kurį sekretorius kureno, tai uždės parašą ant antrų durų šiaip skambantį:

"This door was fired on the bell with four shovels of coal by Secretary Daniels on the 12—4 P. M. watch, 18 of March, 1919, passage Hoboken to Brest."

Ant rytojaus Sekr. Daniels laikė prakalbą del inžinierių skyriaus igulus ir išreiškė savo užganėdinimą ir mus visus prižadėjo paleisti taip greitai kaip mes pargabensim kareivius iš Francijos. Po tokiu prižadavimu jureiviai visi buvo linksmus ir pakilo didelis delnų plojimas. Prakalba buvo pradėta su malda, ir užbaigta su Suv. Valstijų Himnį.

Su pagarba,

A. P. Gabrėnas, M.M. Engineering Department, Sq. 22 U.S.S. Leviathan, % Postmaster, New York City.

LIETUVIAI AMERIKOJ

BALTIMORE, MD.

Iš rubsiuvių sunkaus laikotarpio istorija.

Rubsiuviai kostumieriški nepamena kada turėjo tiek daug darbo kaip prieš šias Velykas. Visos dirbtuvės tapo apverstos kostumerių darbu, kad rubsiuviai negalėjo dienos laiku apdirbti jo, darbo iš ryto su lempomis šviesa, o vakare darbo iki vėlyvai nakčiai, darbo taip, kad kitas nė pavalgyti neturėjo laiko. Labai daug rubsiuvių sakosi uždirbę per porą savaitių gerokai pinigų. Vienas uždirbo ir savaitę 40 dol., kiti 60 dolerių. Galima sakyti nepaprastas uždarbs, nes rubsiuviai niekuomet tiek neuždirbo išskiriant valdžios darbo. Nė kiek ne biogiau ėjo ir šapavas darbas, nes iš rankų traukte traukė rubus žydėliai. Darbininkams išrodė taip, kad per tokį didelį darbymetį turėjo kontrakteriams irgi likti pinigų. O čia kaip ant nelaimės kontrakteriai kaip de javo taip ir dejuoja. Sako daug rubų pasiuvote, daug pinigų išmokėjome, o mums kaip nėra taip nėra pelno. Tankiai kontrakteriai aiškina, kad jie netik ką negauna savo algos už savo darbą, bet dar deda ir deda ir nedatekliaus kasą. Labai nešmaigu darbininkams girtdiant pasiskudimą kontrakterių apie nedateklį, o ypatį tada kada dirbama ilgas laikas ir sudideliu smarkumų kur laikas sunaudojamas taip kaip galima jį sunaudoti, todėl tai ir nesmagu girtdėti trukumus borselių finansijos.

As kaip vienas iš tų, kurie tyrinėja rubsiuvių amato bėgi, sužinojau apie prieš tų visų nedateklį, kuriuos kontrakteriai neretai perstato savo darbininkams, norėdami priversti juos prie laipsnio, kad apsimtų už pigiaus dirbti, kas neretai jiems ir pavyksta padaryti, ypatingai su tokiais darbininkais, kurie ne pažysta savęs bei neapvertina savo sunkaus darbo.

Priežastis nedateklį yra pačių kontrakterių klaida, todėl kad jie lenktyniuoja išėmimo iš firmų darbo. Pavyzdžiui, Jonas susitaiko su firma dirbti siutą už \$2.50, Andrius už 2.75, Jurgis už 2.40; Benediktas sužinojęs, kad minėti kontrakteriai ne vienokiai išima darbą, nueina pas firmą ir sako, aš galiu padaryti nemažiau darbo ir už mažesnę atlyginimą. Firma sako, gerai, aš tau duosiu darbo įvales. Benediktas gauna darbo ir dirba išjuosęs su savo darbininkais, o tie, kurie brangiaus gauna už rubų pasiuvimą, pradeda stokuoti darbą. Toly dar mažyn ir kuo met nueina į firmą pasiklausti, tai yra, delko sumažinate davimą darbo, tuomet gauna atsakymą, kad dirbtumei už pigiaus; tai tuomet turėtumei pilnai darbo. Štai šis paime rubą pasiūti už \$1.75, tai yra, dolerių pigiau negu kiti gauna. Gali kitas atėjęs paime už \$1.60 ir kožnas pa-

indamas už pigiau darbą mėgina savo dirbtuvės darbininkams numušti mokesį, kad jam pačiam šiek tiek uždarbijo liktų, ir kuomet tas nepasiseka, t.y., numušti darbininkams algas, tuomet nenorint prisieis uždaryti dirbtuvę ir eiti pas kitą dirbti.

Tai yra priežastis to viso del ko skundžiasi kontrakteriai, kad neišėina su pinigais gautais už rubus. Darbininkai turėtų ristiš ir uni-ją ir tēmyti dalykus, t. y., kad neleisti daryti lenktynes kontrakteriams nupigini-mė darbo, jei jie nori lai-ma ir uždėką rubus siuti vienok darbininkas turi savo gauti prigulinti atlyginimą už atlikta darbą, kada taip darbininkai darys, tai tuomet rubsiuvių kontrakteriai nelenktyniuos išėmimo darbo ir ne skūsis, kad neišėina su likusiais pinigais. Iš ko bus visiems geriau kaip darbininkams taip ypatį ir kontrakteriams.

A. Kurelaitis.

BRIDGEPORT, CONN.

Bridgeport'o jaunimas gražiai gyvuoja. Susitvėrė dailus choras po vadovyste J. J. Šiaučiūno ir labai smarkiai pirmyn varo savo darbą. Tik trys mėnesiai sukakę, tai surengė operą "Lietuviškas milijonierius". Opera buvo pastatyta lenkų (Pulaski? Red.) svetainėje. Musų daktaklės tik dažino-jė apie rengimą operos, nu-lėkė pas vietinį majorą, su-meldimū, kad neduotų sve-tainės, nes sakė choristai yra bolševikai. Majoras at-sakė, kad jei trys vietinės draugijos pasirašys, kad choras yra bolševikiškas, tai jis neduos svetainės. Tada musų daktaklės nosis nuleido ir nieko neveikė. "Lietu-viškas milijonierius" buvo puikiai suloštas ir sudai-nuotas. Vakaras prasidėjo su dainavimu "Lietuva, Tė-vynė mūsų", paskui tęsėsi lošimas. Publikos buvo apie 500, tulim nė sėdinių nebuvo. Vakaran pribuvo visi kà daile mylėjo net ir New Haveno kunigas. Kas tik buvo atsišankęs, likosi užga-nėdintas.

Parapijonas.

LAWRENCE, MASS.

Iš streikierių dirvos. Streikas audinyčių tēsia-si trečias mėnuo ir dar galo nesimatyti. Nors jau ilgas laikas kaip streikuojam, bet esam pasiryžę streikuoti iki pilnos pergalės.

Atsišaukimas į Lawrence audinyčių darbininkus, kurie esate išvažiavę iš Lawrence laike streiko!

Brangūs broliai darbininkai, kadangi mes visi sykiu išėjom ant streiko ir visi sykiu streikavom iki šioliai, bet dabar jus mus apleidot, paliket vienas ant kovos lauko, ir išvažiavę į apylinkės miestelius užima t tuos pačius darbus, kokius Lawrence dirbote audinyčiose, tad draugai darbininkai, jus darote didžiausią klaidą ir

jus pailginatė mums kovą su kapitalistais. Mat iš Lawrence gabenama visi au-dimo produktai į kitus miestus, o jus nuvažiavę juos išdirbat. Tad mes, Lawrence streikieriai atsišaukiamė į jus, kad jus mestumėtė dirbė ir išeidami išveskit ir kitų miestų audinyčių darbininkus ant streiko. Jeigu jus tą padarysite, tai jus mums suturpinsite streiką ir visi sykiu greičiau laimėsime ir greičiau kapitalistus priversime taikintis su darbininkais. Nes jau mes esame užtektinai privargę ir jei jus to nepadarysite, tai mes jus apšausime skebais, ir jus busite musų išdavikais, o kapitalistų bernais.

Kitų miestų audinyčių darbininkams atyda.

Kur tik pamatysite atvažiavusį darbininką iš Lawrence ir jis gauna darbą audinyčiose, tolį darbininką vykite lauk, nes jis yra skebas, ir tegul važiuoja — Lawrence.

Taipgi gerbiami kitų miestų audinyčių darbininkai, mums jau nebeužtenka to, kad jus remiate pinigiskai, mes prašome, kad jus išeitumet ant streiko ir padėtumet mums tą ilgą kovą laimėti. Tad nepamirškite savo pareigų, nes jus ir tą patį darbą dirbate ir pailginatė mums streiką laimėti. Tad, draugai audinyčių darbininkai, stokit ir musų eiles petis į petį, įvykdinkim visur 48—54.

22d. balandžio, ant Garden gatvės, prie vienu namų sprogto dinamito bomba ir keurių lubų augščio namo, visi langai išbyrėjo. Iš gyventojų niekas nenukentėjo. Kas tą bombą padėjo, nežinia.

23 d. balandžio buvo vežami vaikai į Bostoną iki streikas pasibaigs, nes jau streikieriai nebeturi iš ko už laikyti savo kukdikus. Kaip tik pradėjo vaikus sodinti į trokš, tuojaus pribuvo 2 vežimai poicistų, ir užsirašė kur juos vež ir ant troko buvo užrašyta 48-54. Policija liepė tuos užrašus nuimti.

Aukos.

Montello, Mass., panelės Olga ir Ona Januševičiūtės sukolektavo \$43.80. Iš Lowell, Mass. V. Blažionis sukolektavo \$8.25. Iš Chicago, Ill. Jaunų Lietuvių Klubišs Amerikoje iš kasos aukavo \$25; iš narių sukolektuota \$65, viso \$90. Iš Brooklyn, New York, "Vienybės Lietuvininkų" redakcija pasiuntė 60 exempliorių savo laikraščio. Iš Nashua, N. H. p. C. Lukoševičius atvežė šv. Petro ir Povilo dr-jos 10 dol. ir pats aukavo 2 dolerių.

Streiko reporteris, Pranas Bilinas.

NEW BRITAIN, CONN.

Parašų rinkimas. Bal. 6 d. New Britain lietuviai turėjo visuomenišką susirinkimą tautiškoj lietuvių svetainėje del pasitarimo kaip pasekmingiau būtų galima rinkti parašus po-peticija del Lietuvos išsvės. Žmonių prisirinko pilnutėlė svetainė. Pirmininku tapo išrinktas p. Montvilas; jo

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji: —

Jau tik kelios dienos liko iki laikui, kada ir musų Tėvynės Lietuvos likimas bus svarstytas pasaulės Tribunalo. Mes gausime išgirsti nuosprendį ar musų tėvynė paliks laisva ar mes dar liksimė po keno-nors jungu. Šiomis dienomis mes lauksimė taip kaip niekad nelaukēm dar savo gyvenime tos valandos, kada apskaitys musų nuosprendį. Kaip nusprės musų likimą aš negaliu sau aiškiai pasakyti. Aš sápnavau labai žingeidų sapnų, tai yra, kad aš pilyje įieškojau grabo musų garsaus Tėvynės ginėjo Vytauto. Taip arti rodos aš buvau nuo to grabo, su tokiu nepapsakomu žingeidumu, aš norėjau jo nors kaulus pamatyti, bet nežinau iš kokios tai priežasties aš negalėjau jų surasti ir pamatyti. Aš laukiu, neapsakomai laukiu pabaigos ir nuosprendžio musų Lietuvos likimo su žingeidumu dažinoti koks bus musų likimas ir kaip aš turėsiu savo sapną sau išaiškinti.

Daugumas musų brolių tėvynę mylinčių sau sapnuoja ir sapnuoti pradėjo jau labai seniai, kad musų tėvynė Liefuva kada nors turi atgyti ir vėl gyvuoti savarankiai, nežiurint kokia valdžia mums išeitų parankiausia; kaip lengviau mes galėsime sau gyvenimui padaryti, taip mes valdysimės. Vienas svarbiausias daktas yra tas, kad mes savo šalį patįs valdytume.

Mes varginga esame tauta, tvėrėjai neapskaitomų pasaulės turtų, iki šioliai mes negalėjome juos tvėrti savo tėvynėje, priešai musų, skriaudikai, mums neieido tai daryti. Iš visų šonų budami suspausti, mes bijojom visų: rusų valdininkas mus trėmė, lenkas dvarponis mus niekino, ant galo mes bėgom iš savo tėvynės į visus kraštus svieto, tvėrti turtus kitom šalim, o musų tėvynę užgyveno svetimi gaivalai. Visoki girtuokliai ir paleistuviai, kurių vie na koją buvo ant musų tėvynės krutinės, o kita Paryžiuje ir Monte Carlo. Negaudami progos mes nykome, patįs save nekėsdami, ir nežinodami kame priežastis, nes baimė Sibirijos ir rykštės dvarponių ir Muravjovų kartuvės ir lenkų atnešti velniai į Lietuvą, padarė

mus bailunais, kad jau buvome bežuvę į amžiną užmiršti.

Ant gaio saulutė lyg prāvito šen ten, paukšteliai pradėjo čiulbėti lietuviybės balsu. Gerbiami vyrai atsirado — Basanavičius, Šliupas, Višteliavakas, Arminas, Kudirka ir kiti, ir kiti, kurių darbai, kurių pasišventimas pakėlė pas mus jausmus, atidarė musų akis, parodė musų priešus, naikintojus ir uzurpatorius. Kartą pamatė mes juos subudome, iš bailunų pastojome karžygiais; vieni nebijojo žuti už tiesą Sibirijoje, kiti turmuose, kiti ėmė sunkią našta ant save apšvietos platini-me, mirė po sunkiu jungu; šimtai musų brolių žuvo nuobado, nuo sunkenybių, bet ačiū jiems šiandien mes jau akis šiek tiek pratrynėme ir norime atgaivinti savo tikrą motiną Lietuvą.

Ką darys su mumis pasaulio tribunaišs, dabar mes matysime, šios kelios dienos mums pasakys linksmą arba liudną žinią.

Mes, mieli broliai ir seriš, ypatingai mes, kurie sueinamė čionais po medžių, bukimė tvirti ir drąšūs savo ištarmė priimti. Mes jau buvome įvairiuose teismuose, mus teisė už kąsni duonos, mus teisė už neuolan-kumą musų tyronams, mus teisė už apšvietą, mus teisė už tai, kad mėginome vartoti savo protą, kurį gamtą mums suteikė, todėl mes prie teismų jau papratė ir todėl bukimė tvirti priimti savo nuosprendį.

Mes pasitikiam musų gerbiamam atstovui Valdemarui pilnai, kad jis pataikins išdėstyti vargus musų nukriaustos tėvynės aiškiai ir drąsiai. Jis pataikys parodyti giliausius musų norus, kad mes nenorime ilgiau būti nē po jokiu svetimu jungu, nežiurint kaip jie prisitaike prie mus, mes norime patįs valdytis, dirbti, vargti ir kentėti dėlei musų motinos.

Kada jiš išdėstys musų norus aiškiai ir išpuodingai, lai duoda mums nuosprendį, lai pasako mums ko mes esame verti. Dvidešimtąs amžius, gadynė mokslo, gadynė oru lekiojimo, gadynė mašinų, gadynė ir demokratijos. Kas drįs pasaulėje tokiai tautai nuosybę užginti, kuri per vargus, per kraują, per gyvastį pataikė išsilankstyti pasaulės siaur-bunų ir likti neišnaikinta

per šimtus metų? Kas drįs ją toliau pavergti?

Vienok mes turime būti prisirengę ir drąšūs nors ir skaudžiausią savo nuosprendį priimti. Vien tik skriaudos ir skausmai mus dar labiau stumė prie darbo, dar labiau sukėlė musų dvasią, kuri pas mus yra dar gana apleista. Tukstančiai musų brolių yra dar kurti kaip akmenys, tukstančiai musų brolių dar akli, tukstančiai dar gyvena kito proto ir nemato savo aiškaus gyvenimo keio. Ne vienas dar nešioja ličyną cariškos valdžios, ne vienas nešioja ličyną lenkų "vieros." "Viera," tai yra kitokis daktas negu tikėjimas. Tikėjime žmogus tiki į Dievą. Bet "viera," tai yra speciališkas sumanymas, turį tikėti į viską kas tik lenkiška.

Rinkimas musų parašų parodo kaip daug yra šiauradūsių dar pas mus. Šitame laikraštėje tilpo peticija ir kiekvienas buvo melstas, kad surinkti tiek pavardžių tarpe savo draugų kiek tik galima, bet mēl-dimas yra be naudos, jeigu mēdžio kokio štabo mēlši, tai vis tiek kai ir nieko nesakytum. Taip musų broliai savo pareigų dar nēmoka pildyti. Pakol mes nēmokėsim savo pareigų pildyti, mus kaip aveles gali po vieną musų priešai išnaikinti.

Nerangumo pas mus nē truksta ir kituose darbuose, dar nevisai pabudę, dar tik žiovuojam, dar akis nepraplėstos, neapsiprausę nuo tamsybės, todėl, kad mes toki esame, mes galime gauti visokį nuosprendį kaip to tautos nariai. Tauta tik tada gali būti druta, kada jos kiekvienas narys yra apšviestas, manantys ir gata-vias veikti savo užduoti. Mes turime šimtą tukstančių užduočių, kurias patįs turime nuveikti; budami mediniai stabais mes negalime nuveikti.

Jus, mieli broliai, kurie matote trūkumą dvasios pas savo brolius, mėginkite bu-dinti, kelti juos iš miego, ju-gaus priderytė, nes tauta yra gražus medis, kiekvienas iš-mus esame šakos, lapai ir žiedai. Musų medis nebus gražus jeigu vieni mirks tam sybėje, girtybėje, kvailystam-jė, pus ant šakų to medžio ir puls nuo jo supuvę. Musų priderytė būti misionieriais ir neliauti juos kėlus iš miego. Skaitymas, raštas, klausymas, matymas, dai-li-

na žmogaus protą ir dvasią ir kuną, o kartu dailina ir musų visą tautą. Buk misi-jonierium, buk garbingu tē-vynainiu savo apieinkėje dailinti savo tautą.

Atsivesk po medžių savo pažįstamus, gal jiem čia pabuvus patiks, gal ir jie pagražins, musų tautą ateityje.

DARBININKŲ ŽINIOS

Kansas City gatvekarių kompanija pakėlė savo darbininkų mokesis 5c. ant valandos.

Krutamųjų paveikslių operatoriai išgijo 6 val. darbo dieną ir 40 nuoš. daugiau mokesities.

Pečkuriai dirbanti ant švedų garlaivių nesėniai gavo mokesities pakėlimą ant 150 nuoš.

Apie pusė laivų, kurie tapo pabudavoti 1918 mete, buvo padirbti Suv. Valstijoje.

Pečių molderiai Indianopolis, Ind., išgijo 8 val. darbo dieną ir mokesities pakėlimą ant 22 nuoš.

Sumažinus darbo valandas Lancashire, Anglijoj, verpimo dirbtuvėse, darbo užtenka del 300,000 ypatų.

Naujas įstatymas mieste Calgary, Kanadoj, padaro, kad vedusių vyrų, kurie dirba del miesto, (minimum) žemiausia mokesis yra \$100 ant mėn.

30,000 laivų budavojimo įstaigų darbininkų Belfast, Airrijoj, grasina streiką sukelti, jei jiems nebus suteikta 44 val. darbo savaitė.

Vaisių rinkikai Los Angeles, Cal., suorganizavo Vaisių ir Daržovių darbininkų urliją ir prisidėjo prie Amerikos Darbo Federacijos.

Suvisr 40,000 lokomotyvu inžinierių dirbančių ant Suv. Valstijų gelžkelių reikalauja mokesities padidini-mo.

Argentina turi 81 medvilnio bei vilnų verpimo ir audimo dirbtuvų, kur kas met padirbama produktų vertų \$10,722,594.

Iš 220,000 darbininkų, kurie radosi Vokiētijos tabako industrijoj 1916 mete, dabar dirba tik 80,000. Apie 6,000 dirbtuvių turėjo užsidaryti del stokos žalios medegos.

Anglijoj 1918 mete, angliakasiai vidutiniai imant, gavo \$2.96 nuo kožno tono anglių; 1914 mete, jie gavo tik \$1.52 nuo tono.

Bedarbė Anglijos medvilnio industrijoj didėja. Valdžia moka suatgusiems bedarbiams be vaikų, \$7.04 ant savaitės; su trimi vaikais \$9.97; turintieji daugiau vaikų, gauna daugiau mokesities.

pagelbininku p. Stritulskis; raštininke, p-lė J. Kazlauskutė. Po tam nutarta paskirti miestą į tris dalis; kožnoj dalyj išrinkta po 2 tvarkvedžius. Apie 100 ypatų apsiėmė darbuotis kaip liuosnoriai parašų rinkti 12 ir 13 dd. balandžio.

12 d. balandžio pasipylė musų karžygiai po visas gatves ir namus, ir dirbo su pasišventimū parašų rinkime. Jei negalėjo apvaikšioti savo paskirtus rajonus tą dieną, tai rinko ir kitom dienom.

16 d. bal. parašai buvo sunešti tuomet pasirodė, kad New Britain tapo surinkta 10,125 parašų; vėliau dar pridūota apie 100 vardu ir viskas 17 d. bal. tapo nusiūsta Washington.

Kaslink parašų po Lietuvos laisvės peticiją žiauriausi atsižymėjo lenkai ir tui "bolševikai." Prielankiausi buvo švedai, ir gana maloniai atsinešė ir kitų tautų žmonės. Peticija buvo garsinta vietinėje angļu spaudojė ir net krietanciuose paveikluose, tad noriai rašėsi ir įžymiausios musų miesto ypatos.

Geriausiai atsižymėjo parašų rinkime p. Antanas Milius, kuris vienas surinko 712 balsų. Musų tautininkai ir katalikai irgi pavyzdinčiai apsiėjo šiame dalyke, nieko neprieštaraudami vieni kitiems. Vardan Lietuvos laisvės musų parašų rinkėjam tariau širdingai ačiū.

3-čios dalies tvarkdarys, V. Gillavičia.

BURLINGTON, N. J.

Cionai dar vis tebeina šilkų audėjų streikas. Streikieriai nenori dirbti ant 4 mašinų, kaip darbdavys verčia, bet tik ant 3, kaip prieš karę, idant nebūtų taip sunku dirbti ir kad užtektų darbo ir sugrįžusiems kareiviams.

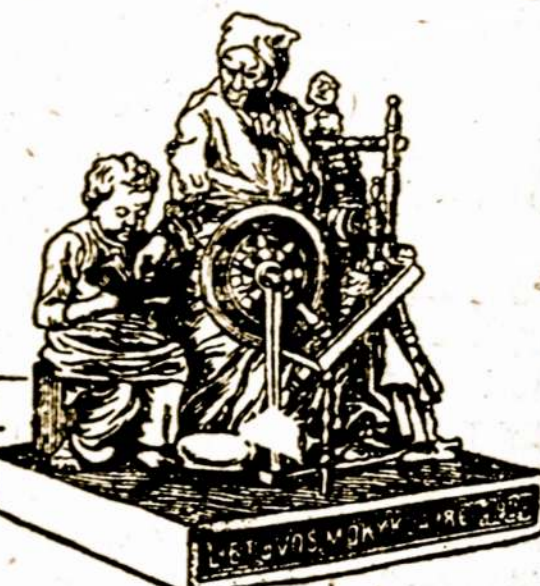
Darbdavys, tuo tarpu, deda apgarsinimus į kitų miestų ir į vietos laikraščius, mēto plakatus, kur tik žino audėjų randasi; ragindamas, kad eitų pas jį dirbti, prižadėdamas gerą, švarų darbą, švariose aplinkybėse ir gerą užmokestį. Tas viskas tai netiesa. Visi audėjai žino kaip gerai dirbti ant keturių mašinų.

Draugai audėjai, neklausykite šiu apgarsinimų, nebukite streiklaužiais. Mes streikuojam jau 3 savaites ir manom laimėti. Patįs nevažiukite ir praneškite savo draugams, kad čia nevažiutu. Mes turime ir uniją — priklausom prie "United Textile Workers of America. Organizatorius, tai p. Mickatkiš. Musų darbdavys bando visaip uniją suardyti, bet jam nepavyks. Kad mes nešame nusimė, tikimės laimėti, parodo tas, kad dar mes ir balius rengiame. Visi vienybėje laikomės.

Petras Žemaitis.

Vienuolika darbdavių New Yorko valstijoje tvirtina, kad moteris, kurios užėmė vyrų darbus jų įstaigoje, atlieka daugiau darbo negu vyrai atikdavo.

Apie Ivairius Daiktus

Mama, pasakyk man, kas priverčia mus mislyti, mastyti?

Vaikeli, mes esame mstanti sutvėrimai, tuomi mes skiriamės nuo kitų suvėrimu, kad mes galime mastyti. Mes turim savo smegenis taip subudavotas, kad mislis mums atsieina pigiai. Vienok gaila, kad nevisi nauđjasi misle, daugumas žmonių savo proto nenaudoja, taip kaip daugumas turi smuiką, bet ant jos nežaidžia, laiko padėjęs. Taip yra ir su daugeliu žmonių, pakol mažas, pakol jo galva neužimta su kasdieniniais reikalais gyvenimo iki toliai jaisi dar klausio ir klausia visokių klausimų ir tokiu būdu jis daug pasaulėje išmoksta iki neužauga, bet toliau užsiganėdina su mažuma ką žino, neklausia ir neprotauja, žodžiu sakant nustoja mislinė.

Mama, pasakyk man, kur musų mislis eina, kada mes miegam?

Vaikeli, toki klausimą man užduoti būtų vis tiek, jeigu klausum kur pasideda piano balsas kada nustoji skambinėti. Musų smegenis, taip kaip ir kitos dalis kuno turi turėti sau pasilsį, todėl kada mes miegam, musų smegenys silsi ir nemislina. Vienok jos yra gyvos ir kartais dalis jų dirba mums miegant ir nieko nejauciant. Kartais eidami gulti mes prisiminam sau įsakmingai, kad ryte reikia ankščiau atsikelti, musų mislis vaktuoja ir mus pabudina ankščiau negu kitais kartais. Kartais mes eidami gulti turime sau neišrišamą klausimą, užmiegam, ryte mums ateina pagelba kaip tą klausimą išrišti. Matomai, kad dalis musų smegenų ir naktį apie tai darbavosi. Taigi musų mislis niekur neprაžusta, ir naktį jos su mumis yra.

Mama, pasakyk man, ar saulė kada nors atsals?

Vaikeli, saulė yra viena iš didžiausių planetų gulinčių prie giminės musų žemės ir musų mėnulio. Mokyti žmonės sako, kad šie trys kunai yra net iš vieno kada nors atsiskyre. Bet mėnulis, budamas mažiausias, pirmiausia atsalo ir taip yra šaltas, kad ant jo nė gyvybės nesurandama. Žemė musų didesnė, ji aušta povaliai, bet vis darosi vėsesnė. Saulė yra didžiausias kunas iš musų planetų giminės ir nežiurint, kaip karšta yra, ji vis aušta, darosi vėsesnė ir vėsesnė, ir kada nors ji bus atšalus.

Mama, pasayk man, kodėl ženoti gauna šliubinį žiedą?

Vaikeli, daugelis yra daiktų madoje dabar, kurių

praeitis ateina nuo gilios senovės. Tyrinėtojai senovės žiedo klausymo atranda taip: kada žmonės buvo pusiau laukiniai, jie gaudavo pačias, pirkdavo jas arba pavogdavo ir laikydavo sau kaip verges. Nelaisvis turėjo turėti ant savęs kokį apkaustymą, panašų į rinkinuo kurio niekaip negalėtu pasprukti. Vėliau žmonėm labiau ir labiau apsišviečiant, atėjo iki tam, kad moteris vyrui yra lygi ir vergystė moterų pražuvo. Išrinkio pasidarė tik žiedas, kuris šiandien reiškia ženklą, kad moteris turinti šliuboziedą verta paguodoti taip kaip moteris ir motina, o ne kaip mergina.

Mama, pasakyk man, ar gerai yra miegoti ruime, kur gėlės žydi?

Vaikeli, tu gerai žinai, kad gėlės yra irgi gyvūnai; kaip mes reikalaujam oro kvėpavimui, taip ir gėlės jo reikalauja. Žmogus ir vienas savo ruime greitai iškvėpuoja ora, bet jeigu ir gėlės padeda, tai oras dar greičiau netikusių palieka, todėl geriau, kad langas būtų atdaras ir tada nedaug ženklinių nors ir gelių ruime būtų. Bet negerai miegoti su uždarytu langu ir turėti gėles savo ruime.

Mama, pasakyk man, koks skirtumas yra tarp minkšto ir kieto vandens?

Vaikeli, kad tu butum plovėjas, valytojas drabužių, tai žinotum, jog kietas vanduo sunaikina muilą ir neduoda putoti. Jis paeina iš gilių šulinių arba šaltinių, kada jis yra geras gerai, bet visai netinką mazgoti, nes jame truksta kalkinių druskų.

Minkštas vanduo turi daug savyje kalkinių druskų, jis netinka taip ir gėrimui, bet labai geras valymui, muilas jame puotoja gerai. Nesant minkšto vandens, kartais prisieina kietas padaryti minkštą, ką padarome virindami vandenį, arba dėdami į jį boraks ar kalkių. Druska, kuri padaro vandenį kietu, vadinasi bikarbonatas oponos. Virinant vandenį šie gazai išgaruoja arba įdėjus oponos tampa atnaujinta.

Mama, pasakyk man, ar deimantas yra vertas, kaip jis brangus?

Vaikeli, deimantas kaip po medėga, neturi didelės vertės, nes jis tik dviem daktam yra geras, vienas, tai yra, kad jis piauną stiklą, kita jo ypatybė, kad atmuša šviesą, spindi, tai ir viskas. Kaslink reikalingumo žmogui, jis nevertas tiek kiek vanduo arba kiti daiktai, be kurių žmogus negali apsieiti.

Taip, kad deimanto vertybė visai maža, o brangumas labai didelis, nes labai retai deimantas atrandamas ir jo atradimas labai daug darbo įieskojime atsieina.

Deimanto nešiojimas pas apšviestus žmones eina iš mados, nes uždėtas deimantas ant savę atitraukia kitų apkalbą ir paniekinimą, ro-

dos žmogus nieko daugiau nevertas, kaip tik pinigų. Kada nors žmonės išras būdą pigaus padarymo deimantų ir tada galės visi ne-

Susizinojimas Su Lietuva Galimas.

Jau išgauta pavelijimas Lietuvai pagelbą siūsti. Stengiamasi sėklos ir maisto produktus greitai išsiūsti.

Jau esame pranešę, kad greitai bus galima su Lietuva susizinti. Žinom gerai kaip kiekvienas lietuvis su nekantrumu laukia tos valandos, kada galės bėnt keilius žodžius savo išsilgusiems gyminaičiams pasiusiti, todėl skubiname pranešiti tokią linksmą žinutę, nors ištikrųjų mums buvo nusisekę padaryti vos tik pradžia gero užsibaigimo.

Išspradžių valdžia išleido pranešimą, kad pavelijama susizinti su Estonija, Lenkija ir Lietuva. Estonijai ir Lenkijai išleido smulkmenišką nurodymą ką reikia daryti norint kokius nors daiktus siūsti į minėtas valstijas. Apie Lietuvą ir Latviją tik užsiminta.

Egzekutyvis Komitetas tuoj pasistengė ir Lietuvai panašų nurodymą ir pilną leidimą išgauti. Po atkartotinu pastangų ir gero priparodymo prasimas išpildyta. Kaip kitoms valstijoms taip ir Lietuvai išdėvė nurodimus ir taisykles dėl susizinojimo ir daiktų siuntimo. Čia ištaisai paduodam minėtas taisykles:

1. Siuntėjas norėdamas gauti tam tikrą pavelijimą, privalo kreiptis prie "The Bureau of Exports, Washington, D. C." arba prie bilė kurio šio biuro skyriaus, vartojant formą X-A.

2. Visi daiktai suminėti Komisijos išduotame "Free List" del šiaurinių Neutralių valstijų (išduotas kovo 15 d. 1919m.), gali būti siunčiami be tam tikro leidimo.

3. Kaslink siuntimo visų kitų dalykų, ne įvardytų, minėtame "Free List", siuntėjas pirm prašant tam tikro leidimo, privalo pranešti asmeniui esančiam Latvijoje ar Lietuvoje, kuriam norima daiktus siūsti, kad jįsai gautu nuo Alijantų Blokados Komisijos (Allied Blockade Committee in London), raštišką sutikimą siunčiamus daiktus praleisti. Šio sutikimo numeris turėtų būti pri-

sioti, nes pigumas jo numes, prakeikimą. Žmonės žino, kad deimantas pasidaros iš anglies.

Nemuno Sunus.

mės jį ant aplikacijos.

4. Amerikos atstovas, esantis Alijantų Blokados Komisijoje, visas smulkmenas tokių sutikimų prisiūs Karės-Pramonės Komisijai Washingtone, kurios bus naudojamos paduotiasias aplikacijas pertikrinant.

5. Kaslink įvežimo daiktų iš Latvijos ir Lietuvos Amerikon, bus prisilaikoma tu pačių taisyklių, kurios apeina visas kitas neutralias valstijas Europoje.

Minėta "Free List" siunčiame kartu su šiuo pranešimu.

Išgavę tokias taisykles, tuoj kreipėmės prie Krasos departamento, kad sužinotų ar jau laiškam kelias įtaisytas, nes žinom, kad musų žmonės pirm siūsiant daiktus norės laiškais susi- maijyti su likusiais Lietuvoje, kad patyrus kam ir kur būtų galima pagelbos ranką išleisti. Pasirodė, kad Lietuva dar neprijungta prie tarp tautinės krasos ir del to nėra kelio, kuriuo būtų galima laiški tenais pasiūsti.

Egzekutyvis Komitetas, sutartijė su Krasos Departamentu ir kitom valdiškom įstaigomis padarė reikailnų žingsnius, kad kuogreičiausiai tasai kelias būtų išdirbtas. Tam tikslui išsiūstata keletas kablegramų Europon ir kas valanda laukiama linksmaus pranešimo, kad jau krasos susinešimas tarp Lietuvos ir kitų šalių yra įsteigtas. Egzekutyvis Komitetas taipgi naudoja visus galimus budus, kad isteigus tiesioginį tarp Lietuvos ir Amerikos kablegramų susinešimą.

Kaip tik kelias bus įtaisytas tuoj visiems apie tai pranešim.

Paskutiniame Tarybų suvažiavime nutartą tuojaus pasiūst pasveikinimą pirmajam Lietuvos Prezidentui Antanui Smetonai. Egzekutyvis Komitetas išsiuntė sekancio turinio pasveikinimo kablegramą:

"To His Excellency Antanas Smetona, President of Lithuania, There were glorious days of Lithuanian Independence in the past but only now she has been crowned with a Republican Government. Lithuanians in America always desired only purest Democracy and therefore they are most happy to greet and congratulate your excellency as their first Executive of the Government of their hopes and ideas. Your personal attributes assure all that present difficulties of our country will be overcome and a noble future assured. Lithuanians in America pledge you their support and devotion through their National Council and Executive Committee. Vinikas, Žilius, Bielskis."

Prašant lietuviams karininkams ir chicagiečiams

nuo Town of Lake, Exzekutyvis Komitetas pasiuntė sekanti pasveikinimą:

"To His Excellency Antanas Smetona, President of Lithuania. Greetings and congratulations from Lithuanian soldiers of America. Seventy five thousand organized Lithuanians willing to defend their country from partitioning and oppression. Lithuanian Liberty Guards."

"Also Congratulations and most hearty wishes from all Lithuanians of Town of Lake of Chicago. Viscont, Chairman. Executive Committee, Vinikas, Žilius, Bielskis.

Pirmesniuose pranešimuose minėjom apie Lietuvos valdžios užsakymus, kad prisiūstume javų ir kitų maisto produktų. Egzekutyvis Komitetas susizinojo su tam tikromis firmomis ir užsakymas galima būtų tuojaus išsiūsti, bet, reikia pinigų. Pranešta apie tai Lietuvos valdžiai ir beabejo tuojaus padarys reikalingus žingsnius. Bus mėginama panaudoti kaipo dalinė mokestis dabar esanti \$130,000.00, Radonajame Kryžiuje. Egzekutyvis Komiteto pirmininkas p. M. Vinikas ir sekretorius Kun. J. Žilius nuvažiavo New Yorkan šiuo užsakymu rupintis. Ateinantį šeštadienį, balandžio 26 d., atsibus abiejų Tarybų administratyvio Komiteto suvažiavimas, tikimasi tuomet bus galima geriaus šis reikalas aptarti ir reikalauti jį jauti ir kiti maisto produktai greičiaus išsiūsti.

Egzek. Komit. Informacijos Biuras.

"Free List."

[Čia pažymėta tik keli paprasčiausi dalykai; del pilno surašo, reikia kreiptis į "War Trade Board," Washington, D. C. ir pareikauti "Free List" (exports). Rašomos bei skaitliavimo mašinos

- Atletiški daiktai
Dviračiai
Knygos bei kiti spausdinti daiktai
Visoki raikščiai
Kepurės, guzikai, šepečiai
"Cash registers"
Naminiai indai iš molio ir geležies bei plieno.
Laikrodžiai
Visoki peiliai
Celiuloido daiktai
Tulos dentistų reikmenis
Tulos gyduolės — vaistai
Grafafonai ir rekordai
Dažai
Gėlių sėklos
Kailiai
Plunksnos
Brangumynai visokių rūšių (išskyrus daiktus tyro aukso, sidabro bei platinos)
Stikliniai išdirbiniai
Juodylas (išskyrus spaudinimo juodylą)
Geležis bei plienas
Ivairios rūšies mašinos (tik ne audivo bei iš vario ar mesingio padarytos).
Mineraliniai vandeniai
Muzikos instrumentai
Namų rakandai
Paveikslai

Pianai
Spaustuvių mašinos
Siuvamos mašinos
Vynai bei šiaip gerymai

S. V. SVEIKATOS BIURO PASTABOS.

Laikas subrusti naikinti pradedančias rastis ankstybasias muses, sako Suv. Valstijų Sveikatos Biuras. Daug lengviau neleisti veistis šimtams musių dabar, negu kad gaudyti ir mušti milijonus vidurvasary.

Suv. Valstijų Sveikatos Biuras apskaitliuoja, kad viršum septynių milijonų Suv. Valstijų gyventojų užsikrėtę drugio liga.

"Žmonių sveikata yra perkama," sako Suv. Valstijų Sveikatos Biuras, ir prideda, kad pirmos klesos sveikatos apsaugojimą galima gauti, kiekvienam, mokant po vieną dolerį per metus. Kaikuriuose miestuose sveikatos biurai atlieka gražaus darbo, kiekvienam mokant septyniadsimtis penkis centus. Taigi visi petys į petį, ir padėkime vykdyti sveikatos darbą savo apie-linkėje.

Suv. Valstijų Sveikatos Biuro priruoštieji skaitmens parodo, kad Pietuose suėmus ir kruvą visus nuostolius nuo karštinių, džiuvos, kirminų ir pālagros, dar nėra tiek nuostolių, kokius padaro viena drugio liga.

Ar tebevartoji patentuotųjų vaistų kalendorių? Geriau numesk jį šalin ir gaut naują iš Suv. Valstijų Sveikatos Biuro (U. S. Public Health Service, Washington, D. C.). Jis siunčiamas kiekvienam pareikalavus.

Dėdė Samas priims į sanitoriumą ir lignonbučius visus vaikynus, atleistus iš armijos ar laivyno, ir sergančius kokia nors liga, kuri buvo gauta tarnaujant savo šaliai. Suv. Valstijų visuomenės Sveikatos Biuras jau pradėjo dirbti taip svarbų žingsnį ir skubiai didina savo lignonbučius visoje šalyje. Viena sanitorija bus prie Dawson Springs, gerai žinomos sveikumo vietos Kentucky valstijoje, kur kitos bus dar dabar nežinoma.

Moteris dirbančios Ecuador (Pietų Amerikoje) kasyklose, gauna 30c. ant dienos.

Chicagos geležies molderiai dabar gauna \$6 ant dienos.

New Yorko valstijoje pradėta karė prieš namų savi-ninkus, kurie ima perdidules randas. Valstijos legislatura priėmė bilių, kuris leidžia miestams paskirti komisijas del ištyrinėjimo randų ir nubaudimo savi-ninkų, kurie yra perdaug godūs.

Tulas Albert Wheeling, ukininkas iš Holcolm, Mis-souri, liepos 21 d. 1918 m. nusikirto sau kairiąją ranką su kirviu, kad nereiktų stoti į armiją. Jis tapo nu-teistas ant 6 mėn. į kalėjimą už tai.

Ka "A. L." Skaitytojai Rašo.

Shelburn, Ind.
Gerb. "A. L." Red.
Šiuomi pranešu Tamstai, kad aš drauge su šiuomi laišku prisiunčiu "Money Order" ant \$2.00, už kuriuos meldžiu pakvituoti mane už prenumeratą "Amerikos Lietuvio" ant metų. Skaitydama "A. L." per kelius metus ištyriau gana gerai, kad "A. L." yra tiesiog bepartvyiškas, ir yra daug nau dingesnis skaityti negu partvyiškas, kuris nieko daugiau nerašo kaip tik partijos kritikavimus apie kitas partijas ir kurie nė jokios naudos del skaitytojų nesuteikia.

Su pagarba,
Juozapas Baniulis.

Brooklyn, N. Y.
Gerb. "A. L." Redakcija: — Štunciu šiuomi 2 doleriu už atnaujinimą mano prenumeratos ir malonėkite mane lankyti šiuos metus. Negaliu persiskyrť su "Amerikos Lietuvių." Tas laikraštis geriausiai man patinka iš visų kitų laikraščių. Daug yra pamokinio ir gražių straipsnių. Labai man patinka Nemuno Sunus. Gražus jojo aprašymas apie žmogaus sudėjimą. Gavus "Amerikos Lietuvių," turiu viską pasidėti ir perskaityti visą laikraštį. Perskaičius imuos vėl už savo darbų.

Klausiui apie tą knygą, kurią žadėjote išleisti apie virimą ir kepimą. Gana senai aš jos laikiu — kažin ar sulauksiu ar ne? (Virimo ir kepimo knyga jau atspausdinta. Tuoj bus išleista ant pardavimo. Red.)

Aš norėčiau pajieškoti savo draugų per "A. L." — Kiek reikės mokėti, meldžiu duot atsakymą. (Pajieškavimo kaina 50c. Skaitytojams 40c. Red.)

Elzbieta Revuckienė.

Silver Creek, Pa.
Gerb. "A. L." Adm!
Šiuomi pranešu, kad aš priėmiau nuo Tamstų kalendorius, už kuriuos tariu širdingai ačiū. Tai yra puikiausi kalendoriai. Taipgi ir laikraštis "Amerikos Lietuvio" yra geriausias ir smagiausias skaityti. Tad velinu laimingos kloties ir geriausių pasekmių del "Amerikos Lietuvio," kad jis gautų daugiausia skaitytojų. Taipgi ir aš savo draugams patarsiu užsirašyti "Ameri-

kos Lietuvių."
Su guodone,
Vladas Maražas.
South Boston, Mass.
Bal. 21, 1919.
Gerbiamoji "A. L." Redakcija: —
Su šiuomi laišku prisiunčiu jums \$2.00, tai yra, atnaujienu prenumeratą už "Amerikos Lietuvių" ant kitų metų. Labai man patinka "A. L." taigi aš nemanau su juom skirtis iki mano mirties, nes tai yra vienas iš geriausių lietuvių laikraščių. Taigi velindamas jam bujot kuolabiausia,
Peter Stonis.

Philadelphia, Pa.
Gerb. "A. L." Redakcija: — Šiuomi prisiunčiu atnaujinimą prenumeratos (\$2.) už laikraštį ir meldžiu siuntinėti laikraštį be sutrukdinimo per visus 1919 metus po tuo pačiu adresu.
Lai gyvuoja "Amerikos Lietuvio" kaip kultūros ir mokslo laikraštis!
Su geriausiais linkėjimais, Lietuvių Muzikališko Namu Bendrovė.
Bendrovės raštininkas, J. Ivanauskas, 3585 E. Salmon st., Philadelphia, Pa.

Gardner, Mass.

Gerbama "Am. Lietuvio" Redakcija: —
Atkeliaunu ir vėl "Po Medžiu" pas tamstą, už vis labiausia pasiklausti jusų žmogaus po medžiu kiekvieną savaitę prakalbas sakant. Kaip sakiau atkeliaunu ant čielu metų, kad galėčiau viską išgirsti ir nieko kartais laimingo nepralaimėti.
Ne aš vienas atkeliaunu... Toi nuo to! Atsivedu su savim naują "Po Medžių" klau sytoją, taipgi pilnai užsitikrinęs, kad tas pats žmogus "Po Medžiu," kuris man patiko patiks ir jam.

Su pagarba,
Petras Aukštikalnis.

Waterbury, Conn.
Gerb. "A. L." Redakcija: — Prisiunčiu du doleriu ir meldžiu siuntinėti per visus metus "A. Lietuvių."
Gerbiamas "A. L." nežinau kaip aš galiu išsireikšti apie tave, nes jau esu tavo draugas nuo pirmo laiko tavo gyvavimo. Kiek tu man suteikia puikių, naudingų pamokinių ir šiaip visokių naudingų žinių! Todėl aš nuo savęs turiu siųsti geriausių linkėjimus ilgo gyvenimo. Ir kad tasai "A. L." skambėtų plačiai po visas šalis ir lietuviškas kolonijas. Ir kaip būtų links-

ma, kad absoliutiškai nebu-
tų tos šeimos, kur nesiras-
tų "A. Lietuvio."
Aš milečiau, kad "A. L."
galėtų nors mažiausiai, tris
kartus į savaitę išeiti. Tad
aš esu tikras, kad jis nuš-
viestų tas tamsias minias
žmonių, kurios iki šiam lai-
ku braidžioja po purvyną.
Aš tikiu, kad jau ateina tas
laikas, kad tave, brangus
"A. Lietuvi" pažįs tie, kurie

ištolo žiurėjo ir pikta darė.
Ir kad pas juos bus labai
mylimas "A. Lietuvio." "A.
L." kur tu gyvensi, ten ir
aš ir be tavęs gyventi nega-
liu, todėl, kad aš žinau tave
gerai, kad tu veiki puikių ir
naudingą darbą, rimtai be
jokių tuščių svajonių. Kad
kiti būtų toki laikraščiai,
tai nebūtų suiručių tarpe
musų brolių lietuvių.

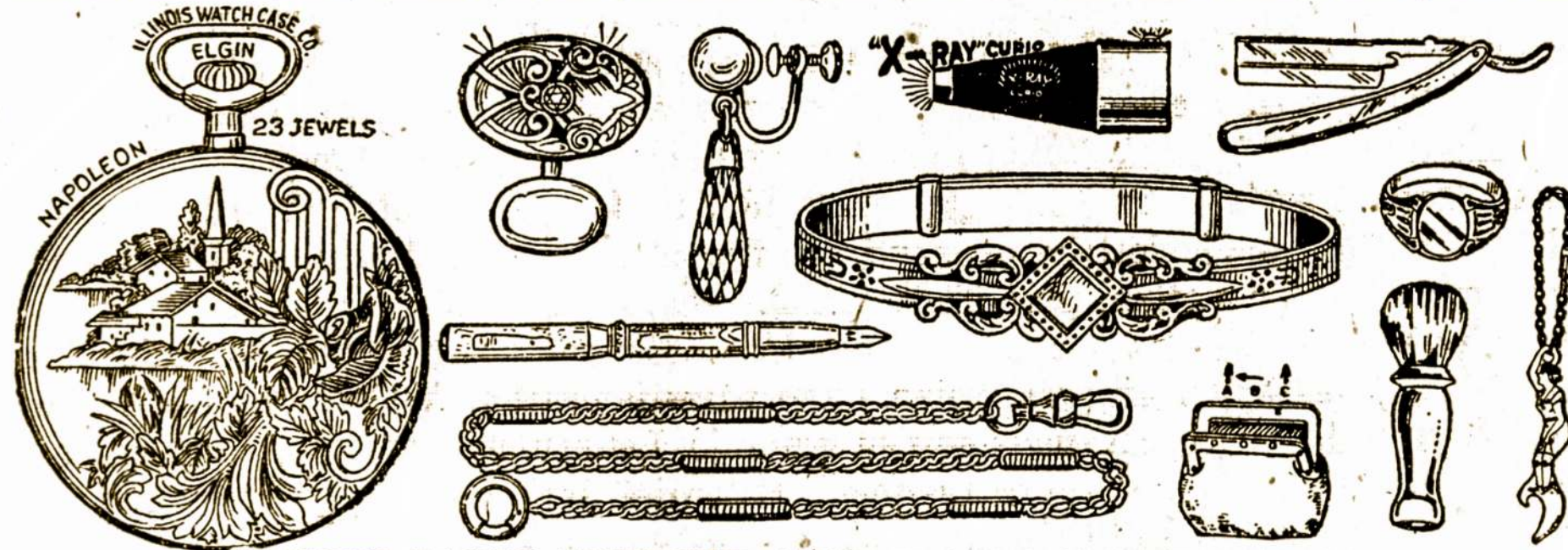
Juozas Jurgelionis.

Parsiduoda keturių kam-
barių rakandai. Meldžiame
atsišaukt pas
J. R., 69 Hollis st. (11ubų)
(18) Worcester, Mass.

Elektrikinis Kontraktorius
T. J. LIDDY,
4 Vernon Terrace, Worcester
Telefonas C. 2977 R.
Ideda ir sutaiso varpelius,
telefonus, motorus ir švie-
sas. Darbą gvarantuojia.

DYKAI NESIŪSK MUMIS NEI VIENO CENTO! 11 DAIKTU TAI GĖRA PROGA PASINAUDOK JA.

PARDUOSIME TIK 2,500 ŠITŲ LAIKRODĖLIŲ UŽ TOKIĄ MAŽĄ PREKĘ.
Tas atsitinka tik netikėtina, kada mums pasisekė nupirkti šitų laikrodėlių daugybę žemiau už dirbimo kainos, dabar galime parduoti žemesne kaina negu kur nors kitur laikrodėlius parduoda.

BANDYK PASIKLAUSTI KUR NORI IR PERSITIKRINK PATS.

Ne delto, kad išgyrus musų tavorą, bet kad pasakiu jums teisybę rašome taip. Beveik visi žino, kad tai geriausias iš žinomų laikrodėlių. Jis yra vidutinio didumo, biskutų storesnis už sidabrinį dolerį. Turi pirmos klesos vidurius su 32 akmenais. Lukštai stori auksuoti (gold filled), gražiai greivuroti kiekvienas skirtingu dėsniu. Teisingai laiko časą, gvarantuotas ant 20 metų. Laikrodėlis už \$50.00 niekad jus geriau nepatenkintas del tos paprastos priežasties, kad jis gražus ir laiką teisingai laiko. Nenuostabu, kad mes parduodame visokių klesų žmonėms Suvienytose Valstijose ir Kanadoje — ir biznieriams, ir konduktoriams, ir inžinieriams, kareiviams, jurininkams, darbininkams, fermeriams, turtuoliams ir biedniems. Jie visi pataria pirkt nuo mus, nes laikrodėlis vertas mažiausia \$22.00, gi mes parduodame tik už \$12.95. Gi prieto dar duodame visiškai dykai sekančius 11 daiktų: 1) Auksuotus rankogaliams knypkius; 2) Gražius auskariis; 3) Fontanine plunksną; 4) X-Ray aparatą, per kurį galima matyti kune kaulus ir kitka; 5) Gražų auksuotą branzaletą; 6) Naujai patentuotą britvą; 7) Žiedą; 8) Šepetuką barzdai; 9) Kombinaciją retežėlio raktams susinerti; 10) Pinigams mašnelę su slaptingu užraktu; 11) Gražų auksuotą laikrodėliu retežėlį.

Visus tuos puikius daiktus jus gausite visiškai dykai, kada prisiūsite mums užsakymą ne vėliau 30 dienų nuo šiol. Nesiųsk mums pinigų nei skatiko, vien tik prisiųsk iškirpęs iš šio apgarsinimo kuponą parašęs savo krašto vardą, pravarde, adresą ir kiek laikrodėlių užsisakai. Jeigu (butum nepatenkintas bėgiu 20 dienų, gražink laikrodėlį ir kitus daiktus, o mes sugrąžinsime pinigus, kuriuos jus atsiimdamas įmokėjai.

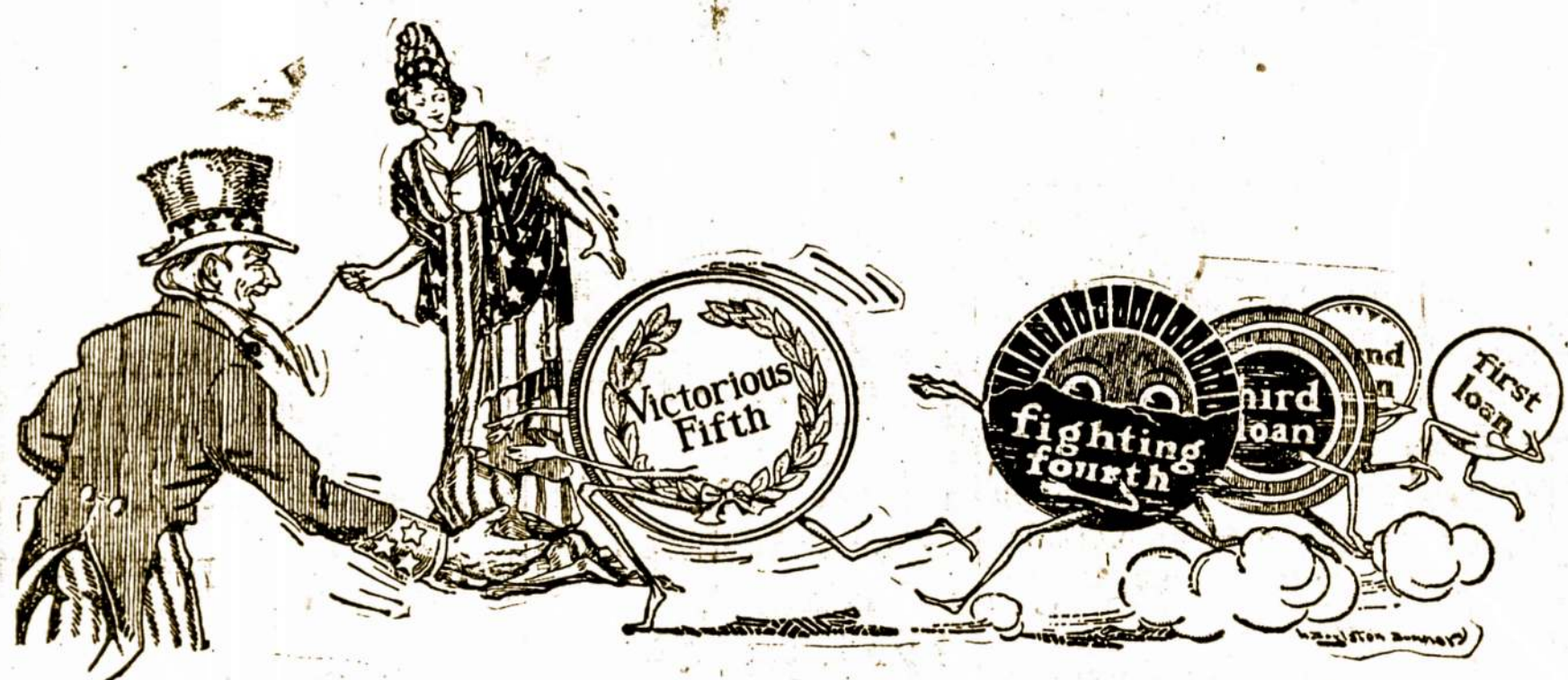
UNION NOVELTY CO., Dept 813,
1016 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Kuponas geras tiktai per
30 Dienų.

Union Novelty Co., Dept 813,
1016 Milwaukee Ave.,
Chicago, Ill.

Tamistos: —
Meldžiu prisiūsti man jusų
nupiginta kaina parduodama
23 akmenų auksuotą "Gold
Filled" laikrodėlį su 11 jusų
pažadėtų dovanoms daiktų.
Aplaikęs tavorą aš užmokėsiu
\$12.95. Jei nebusiu patenkin-
tas, laike 30 dienų, sugrąžin-
siu viską atgal, o jus sugrą-
žinsite man pinigus.

Vardas .....
Adresas .....

AR ESI LAIMETOJUM ?

KĄ JUS DARĖTE, kad užtikrinus pasisekimą "Pergalės" Laisvės Paskolos? Šiandien, jus žinot, paskutinė diena paskut inės populiariškos valdžioskarės paskolos.

AR JUS PRISIRAŠĖT? Ar tingiai apleidot savo patrijotišką parei-
gą ir davėt kitiems, kurie dabar garbingai nešioja guzikutį, proga pas-
kubint Pas kolas pasisekimą?

JEI DAR NEPIRKOT, TAI PIRKITE ŠIANDIEN.

Ir stovėkite lygiai su kitais, kurie mislina, nors ir nekalba!

JEI JAU PIRKOT
PIRKIT KITĄ
IR GAUKIT SAVO V.

Kožna ypata, kuri jau užsirašė prie "Pergalės" Laisvės Paskolos, gali
vėl prisidėti ir prigulėti prie "Yankee Turtų Divizijos," ir nešioti su
garbe V ženklelį kartu su Laisvės Paskolos guzikėliu.

PIRKIT ŠIANDIEN — PASKUTINIOJ DIENOJ.

Bile kokioje bankoje — gatavais pinigais arba išmokėjimais.

NAUJOS ANGLIJOS LAISVĖS PASKOLOS KOMISIJA.

KATALIOGAS

Columbia Lietuviškų Rekordų

IDAINAVO SV. CICILIJOS CHORAS IS NEWARK, N. J.

IR KITI ŽINOMI DAINININKAI

- nienė.
- E 1168 — Šaltyšius — Šv. Cic. choras. Žvirblis — V. Vaškevičius, tē mane motinėle. Įdainavo M. Brandūniē.
- E 1246 — Giesmė j Panelę švenč. 'dain. Brandūniē. Ave Maria.
- E 1250 — Vijo vilka voveraitė. Plaukė žaselė per Nepunėlį ir Sal-
- E 2225 — Einu per dvarėlį, Gailla Tėvynės. Maršas.
- E 2226 — Per girią girialę, daina. Linksminkimės, polka.
- E 2227 — Per šilą jojav, daina. Zydas statinėš, polka.
- E 2228 — Saulėlė nuisleido, daina. Parodos maršas. Orchestra.
- E 2340 — Vilniaus ruta, daina. Drinopolis, maršas.
- E 2341 — Kas subatos vakarėlį, daina. Nuostabu, maršas.
- E 1163 — Teklytė ir Pranalis, daina. Gudiška polka, armonikas.
- E 1247 — O kur buvai dieduk mano, daina. Ungarų šokis, orchas. džios lupos. Polka.
- E 2339 — Šeriau žirgelį, daina. Dėdukas, polka.
- IDAINAVO A. KVEDARAS, BARITONAS, su piano akompan.
- E 2223 — Pamyļėjau vakar, daina. Draugė, polka.
- E 2224 — Mano laivas, daina. Į sveikata, maršas.
- E 1161 — Tekėjo saulelė, Kad aš jojav, dainos, Stumbriškių polka.
- E 1162 — Jieva, daina. Polka nuo Rudos, armonika solo.
- MONOLOGAI, DIALOGAI IR MARŠAI
- E 1170 — Velnias ne boba, monologas. Kur bakužė samanota, dain.
- E 1248 — Velnias ne boba, dalis pirma. Velnias ne boba, dalis antra.
- E 1249 — Mano palvys, daina. Velnias ne boba, monologas.
- E 2342 — Siuvėja, monologas. Po dvigalviu ereliu, maršas.
- IGRAJINO KARIŠKA ORCHESTRA.
- E 2343 — Ant vienos galvos, monologas. Žuvų maršas.
- IGRAJINO LIETUVIŠKŲ SOKIŲ ORKESTRA.
- E 2397 — Klumpakojis. Kokietka - polka ir klumpakojis.
- E 2396 — Našlys, žašlas. Lapunėlė, polka-mazurka.
- E 2395 — Bum čik-čik, mazurka, Dėdienė, polka. ....
- E 2360 — Varpelis, valcas. Mano mielas, polka.
- E 2359 — Nemuno vilnys, valcas. Sudiev, Mazurka.
- E 2653 — Saulei nusileidžiant, valcas. Mano mylimoji, valcas.
- E 2654 — Onutė, polka. Išreiškimas meilės, valcas.
- IGRAJINO MILITARIŠKA ORKESTRA.
- E 2526 — Prieš audrą, valcas. Bangos, valcas.
- E 2527 — Linksmybė, polka. Išdykus mergaitė, polka.
- IGRAJINO SARGYBOS ORKESTRA.
- E 2528 — Laimės naktis, valcas. Ant šiaurvakarų poliaus, valcas.
- E 2529 — Alpų ganyklose, valcas. Pavasario sapnai, valcas.
- E 2655 — Žiemos vakaras, valcas. Artisto gyvenimas, valcas.
- Visų apleista, valcas. Nepamiršk mane, valcas.
- IGRAINO COLUMBIJOS ORKESTRA.
- E 2530 — Kregždutė, valcas. Ant bangų, valcas.
- E 2531 — Liuosanorjis medėjas, maršas. Vėļėvos nešėjas, valcas.
- E 2656 — Ant Dunojaus bangų, valcas. Jurių melsvumas, valcius.
- E 2657 — Meilės žiedas, polka. Glamonėjimas, valcas.
- E 1927 — Rosijos nacionalis himnas. Serbijos nac. himnas.
- E 2198 — Vokietijos nacionalis himnas. Militariškas maršas.
- E 1924 — Marselietė, Francijos himnas. Kariškas maršas.
- E 2704 — Tyki mėnulio naktis, valcas. Mėlinos akelės, valcas.
- IGRAJINO L. SOLARO KONCERTINŲ ORKESTRA.
- E 2463 — Baliaus karalienė, valcas. Žalioj giružėj, polka.
- E 2510 — Atydos maršas, two-step. Scenos maršas.
- E 2709 — Ant Dcnojacs bangų, valcas. Brangenybės, Two-Step.
- E 2708 — Pietinės Am. merginų maršas. Vynas, moteris ir daina.
- E 2707 — Rašėjas ir kaimietis. Teklytė, valcas.
- SOKIAI IR MARŠAI IGRAJITI IVAIRIAIS INSTRUMENTAIS.
- A 1728 — Italijos atbalsiai, Two-Step. Senorita, Two-Step.
- GRAJINO SMUIKA, FLEITAS, CIMBOLAI IR KONCERTINA.
- E 2469 — Širdis ir kvietkos, Svajonės.
- E 2511 — Rojaus kvietkos, Intermezzo Sinfonico, iš op. "Ramas"
- IGRAJINO KVARTETAS ANT MONDOLINŲ.
- A 1656 — Atmintis. Italų rinkiniai.
- A 1735 — Todėl, smuika ir pianas. Motka, smuika ir pianas.
- E 2710 — Preludijos, smuika solo. Išpanų šokis, smuika solo.
- ARMONIKA SOLO, IGRAINO IVAIRŲ ARMONISTAL
- E 2651 — Vilniaus maršas, Audra, mazurka.
- E 2652 — Raseinų polka, Kazokas, valcas.
- E 2705 — Visur linksma, valcas. Šok į ratą, mazurka.
- E 2580 — Šalies grožybė, valcas. Žuvininkų valcas.
- E 2581 — Gražioji polka, Pavasario rytas, polka.
- E 2582 — Kalnų aukštumose, valcas. Kariškas maršas.
- E 2706 — Žemaičių polka. Gudri, mazurka.
- E 987 — Po dvigalvių ereliu, maršas. Išpanų šokis.
- E 1198 — Polka, dalis pirma. Polka, dalis antra.
- E 2001 — Mažrusiška polka. Polka.
- IDAINAVO KARALIENĖS ANIOLŲ PARAP. CHORAS.
- E 3188 — Ant Kalno karklai siubavo. Pasisėjac žalių rctą.
- E 3189 — Oi motule. Motuš, Motušė.
- E 3242 — Oželis. Mes padainuosim.
- E 3243 — Saulėlė raudona. Beauštanti aušrelė.
- IDAINAVO MARĖ ČIŽAUSKIENĖ IR JONA ČIŽAUSKAS.
- E 3190 — Tris berneliai. Vakarinė daina.
- E 3191 — Ant marių krantelio. Saulutė tekėjo.
- E 3192 — Giedu dainelę. Gegužinės daina.
- E 3244 — Skambančios stygos. Tu mano motinėle.
- E 3245 — Gimtinė šalis. Sunku gyventi.
- IDAINAVO MIKAS PETRAUSKAS.
- E 3348 — Suktinis. Valia, valuzė.
- E 3349 — Prirodino seni žmonės. Kur tas šaltinėlis.
- E 3350 — Naujoji gadynė. Dainius.
- E 3313 — Sukruskime broliai. Eina garsas nuo rubežiaus 8. Cic
- E 3314 — Dėdukas, polka. Saldžios lupos.
- E 3315 — Stumbriškių polka, Jurgiuo kazokas, armoniko solo.
- E 3316 — Polka nuo R-dos. Mažrusiška polka, armonika solo.
- E 3317 — Batų cystytojas, maršas. Saldus bučkis, švilpimo valcas.
- E 3623 Ilgu, ilgu man ant svieto. M. Petrauskas. Mano skarbas.
- E 3624 — Šienapjutė, polka-mazurka. Kur upelis teka, armonika.
- E 3625 — Sudiev Lietuva, Marė Karužiutė. Miškas užia, Karužiutė.
- E 3626 — Ant šėsupės kranto, polka. Lelijos žiedas, valcas. armon.

M. Paltanavičia

15 Millbury st., Worcester, Mass.

AKINIAI! AKINIAI!

Geriausiai pritaikyti per daug me-
tų praktikuojuanti spacialistą,
galima apturėti tiktai už

\$3.50

Norėdamas nepamiršk šito adreso:

R. A. SCOTT

Registered Vision Specialist.

838 Slater Bldg., Worcester, Mass.

LIETUVIŲ CHORŲ ALBUMO KLAUSYME.

Atsišaukimas. "Birutės" mišrus choras iš Racine, Wisc., nutarė pakelti Lietuviškų Choro Albumo klausimą...

Mes, kaip dailininkai-dainininkai tēmydami lietuviškų chorų pavyzdį, dabartį, ateitį ir abelnai jū stovį visais žvilgsniais, matome gana žymų puolimą arba silpnėjimą, ypatingai, mažesnėse lietuviškos apgyventose kolonijose...

"Ten šalėlė daug geresnė, Juoda duona daug [gardesnė...]"

Sutraukus viską kruvon, kas augščiau yra pasakyta, aiškiausia matosi, kad už de sėtko metų, neišs nei pėdsako Amerikos lietuviškų chorų.

Bet, pastaruoju laiku, juk chorai gyvavo ir labai smarkiai veikė, o tūli ir dabar tebegyvuoja! Kad nedidėsius, tai mažesnius darbus dailės srytyje yra nuveikę, o visa tai amžinai palaidoti be jokio atminties kryželio — ženklo, butų perdaug skraudu ir graudu...

Todelei ir yra sumanymas, kad chorai, kurie dar tebegyvuoja, (neatsižvelgiant į jų pakraipą) pasistengtų sujungti savo įiegas kruvon ir išieisti Lietuviškų Choro Albumą ne del biznio, bet kaip del istoriško fakto, kad kada tai Amerikos lietuviai tvirti buvo dailės srytyje — dainomis bei chorais.

Plačiau apie tą klausymą, dar neapsimoka, nei nėra kas kalbėti. Kiekvienas choras jį nuodugnau apkalbės; bet reikia pabrėžti vien pirmųjų darbo žingsnių tvarką:

Kiekvienas choras apkalbėjęs klausymą, atradęs reikalą prisidėti prie išleidimo minėto Albumo, štai ką turi padaryti: priduoti (žemiau tūlpstančiu antrašu) choro narių skaitlių ir choro nuomonę apie kalbamą klausimą.

Kolei kas, stengsimės dalykus atlikti per savo dienraščius: "Lietuvą", "Naujienas", ir "Draugą", ir pasitikime, kad minėti laikraščiai neatsisakys mums patarnauti.

Lietuviškų Choro Albumo patį išleidimą neapsimą iniciatoriai — sumanytojai atlikti. Todel, sumanytojai matydami skaičių atsišaukusių chorų, rinks reikalingus žmones: redaktorius, Literatišką Komitetą, Pildantį Komitetą ir t. — visų chorų balsavimu.

Kolei kas, yra nustatyta: i Albumą talpinsis prisidėjusių prie Albumo išleidimo, chorų paveikslai su dainininkų bei dainininkų var-

dais, taip gi choro pilna, bet trumpa historija. Kolei nežinome kiek chorų prisidės prie Albumo išleidimo, toliai nežinome, nei kiek atsieis jo išleidimas. Sužinoję skaičių chorų ir juose narių, žinosime po kiek atsieis ant choro nario.

Albumas neparsiduos. Juos gaus tik choristai, laikraščių redakcijos ir bent koks bus įteiktas i svarbesne

MOTERŲ SKYRIUS

Indiana valstijoje randasi suvirš 200,000 moterų industrijų darbininkių.

Dvi-trečdalis moterų, kurios užėmė vyrų darbus New Yorko valstijoje, gavo mažiau nē \$15. ant sąvaitės.

Londonas, Anglijoje, jau turi gan didelį skaičių moterų policiečių, kurios dirba 8 val. "šiftuose."

Trečdalis darbininkių Italijos automobilių dirbtuvėse yra moteris.

Sulyg neseniai rinktu skaitlinių, Vokietijoje dabar randasi 19 moterų ant kožno vyro.

Illinois valstijos darbo federacija bando suorganizuoti visas tos valstijos moteris darbininkes.

Keturi metai atgal, Anglijos bankose dirbo apie 1,500 moterų. Dabar anglų bankose dirba i-38,000 moterų.

Tukstančiai moterų, kurios dirbo Delaware upės laivų budavojimo įstaigose, tapo atleistos, o jų vietas užima sugrįžę kareiviai.

Du tukstančiai New Yorko moterų susitvėrė "Žmonių Kooperatyvę Draugiją" ir įsteigė didelę mėsos pramonę.

P lė Belle Norton tapo paskirta pagalbininkė šerifo New Yorko mieste. Jos priežiuron bus atiduoti visos moteris kalinės.

Danijoje, ukių darbininkai vyrai gauna, abelnai imant \$176. ant metų ir užlaikymą, o moteris, \$94. ir užlaikymą.

Makaronų šutiny.

- 1 kaupiną puoduką su laužytų makaronų
1 1/2 svarų jautienos
2 cibuliu
1 blėtą tomačių
Pipirų ir druskos

Viryk makaronus 40 minutų verdančiame pasudintame vandenyje. Sudėk i puodą jautieną supiaustytą i mažus žmotelius. Pridėk supiaustytus cibulius, porą lapelių, truputį salierų ir porą gvaizdikų (cloves). Užpilk verdančių vandeniu; reikia pridėti užtektinai kad apsemtų. Viryk nuo 1 iki 1 1/2 valandų, iki mėsa bus visai minkšta. Tada pridėk makaronus ir vandenį, kuriame jie virė. Galutinai pridėk užvirintas tometes. Leisk virti kartu apie 15 minutų. Pridėk druskos ir

vieta, kurioje galėtų sulaukti ilgesnių metų.

Pritarimus, ar klausymus šiam dalykė malonės chorai siųsti sekanciu antrašu: P. Sinkus, 1500 Racine st., Racine, Wisc.

Birutės Choro Valdyba: Pirminin. Juozapas Dokšus, Užr. Rašt. M. Kasparaitis, Iždininkas, F. Pocienė.

P. S. Meldžiame ir kitų laikraščių perspausdinti šį atsišaukimą.

pipirų pagal skonį. Gali pridėti porą šaukštų sukaptų petruškų, kuomet baigia virti. Reikia, kad sūtinys butų gana tirštas.

DEL NEVIRSKINIMO VARTOK LAXCARIN

Niekados nesuklydo. Kartais, po valgio, beveik kiekvienas kenčia. Ypač po didelio baltaus, kur yra daugelis visokių valgių, ir kur kožnas vienas nori pasirodyti, valgydamas daugiausia negu gali. Daugelis žmonių sako, kad šis skausmas paeina iš nervišumo, kiti iš kitų priežasčių; bet nepaisant ką jie sako, nepaisant kokiąs gyduoles jus vartojot — greita ir tikra pagelba ateis jei jus vartosit Laxcarin plotkeles po tris ant dienos, arba jei nėra liga labai įsigilinus, vartok po vieną ant dienuos. Laxcarin tuojau užmuša visas rugštis ir sulaukosurugimą valgių pilve, priežastis devynių — dešimtdalių pilvo suirimo, ir taip priverčia pilvą dirbti normališka ir sveikai. Pavaktuokit, kad gautumėt tikrai Laxcarin, ir delto yra geriausia rašyt stačiai i kompaniją, nes žinodami Laxcarin tikrą vertę, daugelis žmonių mėgina parduot pavaduotojus.

Laxcarin yra taipgi geras del blogo kvapo. aptraukto liežuvio, surugusio pilvo, galvos skausmo, ir kitų nevirškinimo priežasčių, ir kitoki gyduolė nėra taip užsitikrinanti kaip Laxcarin. Lengvai atlieka savo darbą, išvalo vidurius, ir sutaiso kepenis. Kitai sakant, padarys naują iš jusų. Niekados nesuklysta.

John Lefkovits, 331 West Hampton Boulevard, E. E. Pittsburgh, Pa., rašo, "Aš galiu sakyti, kad Laxcarin plotkelės yra stebuklyngos." Daugelis kitų ir taip sako.

Nebijok pamėginti Laxcarin. Jis daug pagelbėjo kitiems, ir be abejonės, jis pagelbės jums taipgi. Užsisakyk šiandien. Geriausia, užsisakykit užtektinai del pilvo išgydimo, tai yra šešios skrynutės už penkius dolerius, ba mes negalim išpildyti mažus įsakymus, nes gaunam daugybės laišku kožną dieną. Viena skrynutė prekuiuoja vienas doleris. Pasiųskit pinigų registruotame laiške arba "Money Order," taip paprastame laiške.

LAXCARIN PRODUCTS CO. Dept. — PITTSBURGH, PA.

EAGLE "MIKADO" PAISELIS No. 174.

Vienas iš geriausių paiselių rašyti No. 1, minkštas; No. 2, vidutinis; No. 2 1/2, vidutiniai kietas; No. 3, kietas; No. 4, ekstrā kietas del knygvėdžių. Parsiduoda po 5c., 50 centų tuzinas.

EAGLE PENCIL COMPANY, 703 East 13th STREET, NEW YORK, N. Y.

PETRAS SCIUKA, 5 Hale St., Worcester, Mass. Telefonas Cedar 3519-2. Popieruojarulimus, vanišuoja, pentina namus. Atlieka darbą labai gražiai. Visi kreipkitės prie Jo. Talbgi barandavo ja 7 pasażierų automopilių. (36)

NORĖDAMI pirkti arba parduoti farmas, stubas, parandavoti kambarius ir tt., garsinkitės "Amerikos Lietuviųje."

Geriausios rūšies akiniai, 1/10 12 K. auksų aptraukti rėmeliai, vertės \$2.50, mūsų kainā \$1.98. Stiklus akiniams suteikiame sulyg akių per mūsų akių registruotą Optometrį — nedaugiausia kaip \$2.50.

OPTICAL DEPT. Denholm & McKay Company Worcester, Mass. Boston Store.

PEARL WHITE

Perstatyme ŽAIBUOJANTIS PLEŠIUNAS. Šešiolikta Dalis bus rodoma ateinantį Penedėj, Gegu Iđomiausias perstatymbury st., Worcester, Mass. žio 5 d. Rialto Teatre, Millas, kiekvienam verta pamatyti.

D Y K A I SIENINIS ŠIŲ METŲ KALENDORIUS D Y K A I. Labai puikus Dienraščio "Lietuvos" Siennis Kalendorius bus pasiųstas kiekvienam. Reikalaujant kalendoriaus, prisiųskite 5 centus padengimui atsiuntimo lešų. Adresuokit: LIETUVA 3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

DRAUGAS NĖLAIMĖJE! Pain-Expeller. Jan anvilis penkis dešimtis metų kaip šita puiki gyduolė yra vartojama su geriausiais pasiekimais. Išgydymai ruma i žmogaus kėtuose, šonose ir raišmenyse, neutralijos, stremu diegims, šalčio ir kosnio.

EAGLE "MIKADO" PAISELIS No. 174. Viena iš geriausių paiselių rašyti No. 1, minkštas; No. 2, vidutinis; No. 2 1/2, vidutiniai kietas; No. 3, kietas; No. 4, ekstrā kietas del knygvėdžių. Parsiduoda po 5c., 50 centų tuzinas. EAGLE PENCIL COMPANY, 703 East 13th STREET, NEW YORK, N. Y.

Knygų Agentas

Ar rašysi, ar skaitysi, ar surukusiam ruime kazyrusoi?..

AR RASYSI, AR SKAITYSI AR SURUKUSIAM RUIME KAZYRUOSI?..

Ar matai šitą paveikslą viršui? Čia du gyvenimai žmonių nupiešti. Žmogus, kuris knygas skaito, jis turi viltį, mato ateitį, verčia gyvenimą, dailina pasaulį, jo darbai kėravoja kitus ir tėve patį. Atmink, kad mokslas ateina iš knygų ir sveiko protavimo!

Buk vyras, buk moteris apšviesta, skaityk gerų knygų, stoki eiles žmonių, kurie skaitosi sau už garbę būti apšviestų, sumaningu.

RASPUTINO aprašymo knygelę nepraleisk nenusipirkęs, išmoksi suprasti kaip silpnas yra žmogus, kaip vargas patį vėgėją pavėgė. Nelauk, siųsk pinigus dabar. Kaina tik... 40c. LIETUVISKAS ELEMENTORIUS. Jeigu nemoki skaityti, gali pats per save pramokti, labai lengvai gali savo vaikučius pamokinti skaityti ir rašyti savo kalboje. Kaina tik... 25c.

MOKINKIMĖS RAŠYTI. Nusipirk ir išmók gražiai rašyti. Kiekvienas tave pagirs, kad gražiai rašai ir visur tiksi. Išmók gražiai rašyti tiktai už... 25c.

KALBAMOKSLIS ANGLISKAI ir LIETUVISKAI. Apie tą knygą nereikia nė sakyti, jūs žinote, kad ta kalba reikalinga. Jos vertė yra daugiau negu mūsų pažymėta kaina... 25c.

ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS, 50c. Knygelė visada galima išiešioti laikyti ir kad prisieina kokio žodžio žinoti, pažiūrėk ir žinosi. Knygelė verta turėti kiekvienam.

ARITMETIKA, 50. Knygelė labai naudinga, delto kad kožnas nori sau geriau susirokuoti savo visokius reikalus. Nusipirk, pamatysi, kad busi du syk vertesnis, prasilavinęs, matysi kaip geriau seksis.

VOKIEČIŲ KALBOS VADOVELIS, 35c. Kaip turi laiko gali prasilavinti vokiečių kalbos, kad nešandian, tai ryt bus naudinga — ką moki ant pečių nereikia nešioti.

DAKTARAS KIŠENIUJE, 75 CENT. Knygutė su pamokiniu kaip užlaikyti savo sveikatą, kaip gelbėtis nelaimėse, PARLAMENTARISKOS TIESOS 10c. Kaip vesti susirinkimus, kaip užsilaikyti ant mitingų. Kad nekelti bereikalo maistą. Turėk šitą knygelę, pagal ją elgis ant susirinkimų ir ji verta turėti kiekvienam.

KAIP PASTOTI UKESU. Knygelė su klausymais ir atsakymais. Verta turėti kiekvienam. Kaina... 15c. KNYGELE DARŽOVIŲ AUGINIMO, 20c. Paašiskina viską apie auginimą visokių daržovių: ankstyvų ir vėlyvų, kuri daugeliui žmonių atnešė didelę naudą, kurie ją šiemet pirkė.

DVI PRELEKCIJOS APIE UKININKYSTĖ, 20c. Knygelė verta perskaityti po 10 kartų tiems, kurie nori pasekmingai vesti ukę čionai arba Lietuvoje.

ISTORIJOS KARIAUJANČIŲ ŠALIŲ, 2 DOLERIAI. Nusipirk šitą knygą, tai turėsi visą universitetą savo namuose. Susipažinsi su istorijomis Vokietijos, Francijos, Anglijos, Rusijos, Vengrijos, Bulgarijos, Rumunijos, Italijos, Serbijos, Turidijos, Juodkalnijos ir Belgijos. Perskaityk jų istorijas po kelis kartus, matysi tų tautų pradžią ir gyvenimą iki šių laikų. Labai naudinga tau bus žinoti ir gausi patų supratimą apie šią pasaulį. Surinkta

ir sudėta tau perla mokslu ir žinios. Surinkta i vieną knygą, tik imk ir skaityk, švieskis ir kitus šviesk. Rašyk dabar, nusipirk ir pradėk skaityti! Rasi juos ir daugybę paveikslų iš Istorijos virš minėtų tautų.

FRANCIJOS REVOLIUCIJA, 40c. Tu girdi apie revoliucijas. Kaip puola carai, karaliai ir vėl kaip žūsta žmonės vieni kitus bežudydami, tas tau neaišku, nesupranti kodėl ir kokios priežastis tame yra. Skaityk Francijos Revoliuciją. Šita knyga kaip tik išleista, kad tave supažindinti su tuo reikalu. Gražiai ir aiškiai čia supras kodėl žmonija kaip jurių vilnys siubuoja. Nusipirk knygą pilna gražių paveikslų.

ZMOGUS PO MEDŽIU. Šešiosdešimtis gražių prakalbų, liečiančių visokius žmogaus gyvenimo reikalus. Kaina... 50c. NUSKENDIMAS TITANIKO. Pirmą didžiausią nelaimę šių gadynių, nuo kurios iki dabar vien tik pražūtis tęsiasi... 25c.

- KITOS MUSŲ KNYGOS: Valkata, keturių veiksmų drama... 35c. Skambančios Stygos, eilės... 20c. Dainos juokeliai net linksta kėliai... 20c. Geležiniai nagai, puikus aprašymas... 35c. Istorija apie amžiną žydą... 10c. Belaisvio Balsas, kareivio Esperantisto karės aprašymas 15c.

Pirkite šias knygas, naudokitės jomis, o mes rupinsimės padaryti jums daugiau naudingų knygų. Jeigu tau laikai geresni, turi darbą ir pinigą, tai kreipk savo gyvenimą ne keliu palaidumo, bet lavinkis ir mokinkis. Kas pirsite bent už porą dolerių knygų, mes visada pridėsimė jums ką nors dovanų. Rašykite: —

"AMERIKOS LIETUVIS," 15 Millbury st., Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS

S.L.A. susirinkimas.

S.L.A. 57-ta kuopa 4 d. gegužio turės ekstra susirinkimą. Visi nariai malonėkite pributi, nes yra labai daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi atsiveskite naujų narių ir tėvai stengkitės savo kudukius prirašyti prie kuopos.

Sekr. Albinas Stankunas.

L.M.P.S. vietinė kuopa 9 d. gegužio turės teatrą, koncertą ir šokius Horticultural svetainėje, ant Front gatvės.

A.L.R.K. Moterų Sąjungos 5-ta kuopa turės vakarą 8 d. gegužio, Father Mathew's svetainėje, ant Green gatvės. Griežš lietuvių orkestra; bus gražių užkandžių ir gėrimų. Visas jaunimas kviečiama satsilankyti.

Komitetas.

Susitvėre unija gesauinėje.

Worcesterio geso dirbtuvėje susitvėre geso darbininkų unija; veik visi darbininkai prisirašė. Suorganizavo John L. Sullivan. Unija priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos. Gegužio 2 d. bus susirinkimas ir bus išrinktas komitetas.

Suvienytos katalikiškos draugijos turėjo gražų balį 26 d. bal. Žmonių pribuvo į 500. Draugijoms nemažai liks pelno.

Katalikiškų dr-jų susirinkimas atsibus Vycių name 1 d. gegužio.

Adomas Balsis išvažiavo į Millinocket, Me., praėitą savaitę. Davaziavęs Bostoną, pasijuto, kad pinigų nėra. Tik vėliau atsiminė, kad kas nors buvo prie jo prisispaudęs ir tada beabejo pinigus iš kišenius ištraukė.

Kareivių paroda.

1 d. gegužio, priešpietyje, atsibus didelė "pasveikinimo" paroda del Worcesterio sugrįžusių kareivių. Parodoj dalyvaus į 5,000 kareivių. Po paroda atsibus ceremonijos palei Pergalės Vartus, ant "Common." Po parodai, kareiviai eis į įvairias svetaines, kur jiems bus surengti pietūs.

Pasveikinimo Komitetas prašo visų Worcesterio gyventojų savo namus su vėliavomis papuošti, kaip pagarbą kareiviams.

Majoras Holmes paskelbė gegužio 1 kaip miesto šventę ir prašo visų dirbtuvių bei krautuvių užsidaryti tą dieną.

Worcesteryje rengiamasi pastatyti keletą naujų dirbtuvių.

"Ziburėlio" koncertas.

27 balandžio, A.O.H. svetainėje buvo surengtas vaikų koncertas, kuriame dalyvavo vaikų choras, solistai, deklamatoriai, duetas, sekstetas, mandolinistas ir orkestra. Programas, su-

sidedas iš 25 posmų, likos atliktas vidutiniškai ir publika buvo užganėdinta, kame savo aplodimentu kai-kurie solistai bei solistės buvo iššaukti atkartoti. Taipgi kaip solistai taip ir pats vaikų choras buvo apdovanotas gvyų gėlių buketiais.

Abelnai, p-lė Jablonskaitė netik ką pasekmingai lavina vaikų chorą, bet ir pats choras pusėtinai auga ir Worcesterio visuomenė ji remia savo skaitlingu atsilankymu (buvo apie 400 ypatų).

Pertraukoje buvo Naviacko prakalba, kurioje tarp kokito buvo kalbama apie Lawrence streiką, kurio paramai surinko \$80.90, už ką Lawrence delegatai išreiškė didelę aukotojams padėką. Ir jei taip kitų miestų darbininkai rems Lawrence streiką kaip Worcesterio — Lawrence streikas bus išlaimėtas.

Gegužės 1d., 8 val. vakare, A. O. H. svetainėje, Trumbull gatvė, rengia S.P. Pirmos Gegužinės prakalbas, kalbės Kirkpatrick angliškai, taipgi bus ir lietuvių kalbėtojų.

Gegužės 2 d. L.S.S. 40 kp. rengia prakalbas Lietuvių svetainėje, 29 Endicott gatvė. Prakalbų temos: Pirmą Gegužės, Bedarbė ir Pasaulinis darbininkų judėjimas. Prasidės 8 val. vakare.

Reporteris.

"Gyvenimo Verpete."

28 d. balandžio, Tuckerman svetainėje, lietuvių Dramos ir Dailės dr-ja "Aušrelė" stažė scenoje 5 veiksmių dramą, "Gyvenimo Verpete." Tarpe veiksmių griežė lietuvių orkstras.

Abelnai imant, lošimas išėjo gana gerai. Nekurios ypotos ir labai gerai lošė. Kiti, tai kiek silpniau — vieniem gal truko drąsos, o kiti kartais per daug neiškalbėjo. Bet pas visus buvo matyti pasiryžimas atlikti savo roles kaip galint geriau, kas ir pagirtina.

Scenerija, kostiumai, o ypač grimas buvo labai gerai pritaikinti. Už tai reikia dėkuoti režisieriui — rodos p. Mingilas. Keleta žymesnių rolių buvo labai ilgos ir sunkios — bet matomai lošėjai buvo gana gerai išsimokinę. Abelnai, pas "aušriečius" matosi gabių lošėjų ir galima tikėtis, kad opera "Birutė," kurią jie rengiasi neužligo pastatyti scenoje, bus irgi artistišškai atliktas.

Šį kartą lošime dalyvavo: F. Sk—tas, P. Juzėnaitė, A. Janušonis, K. Budinavičius, V. Timinskaitė, O. Šarkaitė, B. Mingilas, P. Skrickis, O. Latakiūtė, V. Čekanas, J. Rukėčiūtė ir J. Subakas.

Publikos buvo vidutiniškai. Beabejo, jeigu svetainė būtų parankioje vietoje, būtų buvę pilna salė, nes Worcesterio žmonės matomai labai prijaucia "Aušrelei," kuri visom jėgom stengiasi pirmyn varyti savo grynai bepartijinską dailės darbą, nežiurint visokių kliūčių ir neteisingų užsipuldinimų.

Tarpe 4-to ir 5-to akto, buvo renkama aukos del

Lawrence streikierių; surinkta \$15.71.

Reporteris.

Paskaita.

Praeitios nedėlios po pietų, Vernon Theatre, atsibuvo paskaita iš Lietuvos Istorijos, parašytos M. Šalčiaus. Pusę paskaitos skaitė p. A. Blažys, kitą pusę p. S. Paltanavičienė. Buvo ir paveikslai, bet jų neteko visų parodyti. Istorija yra labai sausas daiktas, tinka tik žmogui tautiškaai atbudusiam.

Nuo pusės paskaitos išbėgiojo daugelis, likosi tik keili, kurie klausė iki galui. Bėgantieji parodė, kiek jiems rupi Lietuvos ateitis, nes pradžioje skaitymo buvo pasakyta pačioje paskaitoje, kad tik tie gali gerai rupintis apie Lietuvos ateitį, kurie žino jos praeitį. Bet tie žodžiai nusirito pro ausis ir pražuvo.

Ten Buvęs.

4 d. Gegužio vakare, A. O. H. svetainėje, atsibus Worcesterio Lietuvių Beno Koncertas.

Suv. Valstijose randasi 34,000 medžių piovinčių. Rockford, Ill., randasi moterų mašinų dirbtuvių darbininkų unija.

Pajieskojimai.

Pajieskau pusseserių, Apalinijos ir Kastancijos Aukudavičiūtės, paeina iš kaimo skraudžių, gminos Veiverių, Skraudžių parapijos. Girdėjau, jog gyvena New Yorke. Meldžiu jų pačių atsišaukti arba kasžino pranešti.

Kazimieras Stačiokas, Industrie St., 12 Esch a/d, Alzette, Luxembourg. EUROPE. (19)

Pajieskau savo sesers sunų, Petro ir Antano Povilaičių, paeina iš Kauno gub., gmino Jurbarko, dvaro Miliūšių. Dabar randasi Amerike. Meldžiu jų pačių atsišaukti ar kas kitas pranešti.

Jonas Klimaitis, Industrie St., 12 Esch a/d, Alzette, Luxembourg. EUROPE. (19)

PARSIDUODA dvi ant-rarankės siuvasmos mašinos: viena White, kita Singer, abi gvarantuotos, galite atsišaukti ant 15 Millbury str.

Vincas Jarašius lietuvis dailydė. Dirba visokius medinius darbus prie namų statymo, taisymo ir kitokių darbų. Kas norėtų ką taisyti dr budavoti, meldžiam atsišaukti.

V. Jarašius, 6½ Whitney st. iš Millbury st., Worcester, Mass. (19)

MAUDYTIS SVEIKATA! Loviuose maudynės, garo maudynės, elektrikos masadžius, žmogus patarnauja. Atdara dieną ir naktį. Lovių maudynės moterim atdaros visada, Garo maudynės del moterų atdaros nedėlios ir panedėlios vakarais. Worcester

RUSSIAN TURKISH BTHS, 3 LEDGE STREET, kam. Water st.,

NAMAI PARSIDUODA

Sigel st. Naujas 3-jų šeiminų namas su puikiu įtaisymų viduje. Prekė \$6,500. Millbury st., 3-jų šeiminų namas, maudyklės, gesas. Prekė \$6,500.

Grafton st. 3-jų šeiminų naujas namas, 18 ruimų. Prekė \$6,700.

Hamilton st. 3jų šeiminų naujas namas. Prekė \$6,700.

Lowell st. 3-jų šeiminų naujas namas su brangiu įtaisymu. Prekė \$8,000.

Cambridge st. 2-jų šeim. namas su elektrika ir gesu. Prekė \$2,600.

Perry ave. 2-ji nauji namai po 3 šeimynas, puiki vieta. Prekė \$12,500.

Turiu daug farmų ir liuosos žemės po keletą akry, labai graži vieta, prie vandens ir strytkario — labai pigi.

JONAS BUOKAS, 12½ Millbury st., Worcester, Mass.

FARMOS.

Geriausia pirkti farmos per Redakciją "Amerikos Ukinkas," daugelį turim surinkę, kurias galima gaut ant lengvų išmokėjimų. I. 40 akry su užsėliu ir gyvuliais \$3,500; kita 20 akry, sodelis ir visos triobos, \$2,000. Kelios po 80 akry su prastais ir gerais bukdiniais, nuo \$2,600 iki \$7,000 ir daugiau yra visokio didumo ir brangumo. Pas mus neklaidu atvažiuoti, nes truksite ateina į pat musų kaimą, Hart, o farmų yra visokių arti per 2 iki 10 mylių. Daugumas tarp lietuvių, rašykite įdėdami markę, o gausit teisingą atsakymą. "AMERIKOS UKINKAS," BOX 96, Hart, Michigan, (18)

Parsiduoda dvi gereses stupos. Stuba turi po 3 gyvenimus, gyvenimas po 5 ruimus. Gazai, šiltas ir šaltas vanduo, maudynės, skalbynės, visas geriausias padėjime. Parsiduoda pigiai. Kreipkitės pas —

Juožą Kedį, 4 Marion ave. Providence st., netoli lietuvių bažnyčios, Worcester, Mass. (21)

RUIMAS DEL POROS. Kas norėtų gerą ruimą iš ženotų žmonių, tegul tesikreipia pas mus, mes turime ierą ruimą parandavojimui geriem žmonėm.

Pr. Jankauskas, 27 Sigel st., Worcester, (2 floor.)

ANT RANDOS ruimas del ženotų žmonių, 101 Millbury st., 2 lubų, meldžiam tuoj atsišaukti. Saviniką rasiite namie visada.

DEIKALINGAS kriaučius del visokių drapanų ir turi mokėti gerai siuti; geram kriaučiui, gero ir užmokestis. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu: M. RAMANAUSKAS, 4 Lafayette st., Worcester, Mass

STUBOS DAIKTAI PARSIDUODA. Keturi ruimatai gerai sutaisyti, pusanro tono anglių, bulvių, cibulių, bačka kopustų, visas parsiduoda pigiai arba gali kraustyti ir gyventi, randa 12 dol. mėn., geroje vietoje. Ateik pasiklausti į "Amerikos Lietuvio" ofisą, 15 Millbury st., Worcester, Mass.

REIKALAUJ VIETOS. 5-kius metus turiu praktikos prie darbo bučėrėje ir valgomų daiktų krautuvėje ir galiu važinėti automobiliu. Jeigu tokio darbininko kam reiktu, meldžiu parašyti.

JONAS KRUKONIS, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

W. F. SEVERA CO., RAPIDS, IOWA.

VAIKAS NEZAIIDZIA IR NESIJUOKIA JEI TURI PRIETVARA.

Temik Motina! ar liežūvis yra aptrauktas, kvėpavimas karštas, ir pilvas surugęs?

Laxcarin nekenkia švelniam pilvui, inkstams ir viduriams.

Gyduolė šiandien, išgelbės sergantį vaiką, ryt. Vaikai nenori imti laiką ištuštinti vidurius, kurie užsikemša. Ir delto inkštai sugenda, ir pilvas suirsta.

Pažiūrėk į liežuvį, Motin! Jei yra apstraukęs, arba vaikas nenurimsta, yra piktas, karštas, ir nevalgo gerai, arba taip serga, duok jam Laxcarin. Paskui nesirupink, nes visai nekenksmingas, ir į keleta valandu visa prietvara, nesveikumas ir surugimas bus pradinges ir vaikas bus visiškaai sveikas. Kaip kada, tik geras vidurių išvalymas yra reikalinga. Turėtų būti pirmutinis gydymas, kada serga.

Apsisaugokit nuo pavaduotojų — padarytų iš alieju, sirupu, ir kitų dalykų. Nepriimkit pavaduotojų, jie gali kenkti vaikui. Laxcarin yra gera gyduolė del pačios motinos ir del kitų narių šeimynos, niekadoms neklysta ir dirba kaip laikrodis. Yra geras užsisėnjusiose ligose prietvaras, del išgydymo galvos skausmų, ir pagelba šaltyje ir karščiuose ir kituose atsitikimuose kur prietvara yra priežasimi. Pagelbsti virškinimą, suslabdo rugimą, pagelbsti suirusius vidurius.

Geriausia yra užsakyti užtektinai del pilno išgydymo, tai yra šešias skrynutes už penkis dolerius, nes mes gaunam tiek užsakymų, kad sunku yra išpildyti visus ant karto. Jis yra vertas milijoną kartų tiek tiem, kurie kenčia. Viena skrynūtė yra vienas doleris ir tuoj prisiųsim kaip priimsim pinigus. Laxcarin.

LAXCARIN PRODUCT CO., PITTSBURGH, PA. Dept. —

JONAS AKELAITIS, 4 Everton ave. Worcester, Mass. Telefonas Park 6407.

Veža pelenus, perkrausto naminius daiktus ir perveža visokius daiktus. Visada prie jo galite kreiptis. Darbą atlieka gerai.

Arkliai ir Vežimai. Perkrausto namų daiktus, išveža pelenus ir gali patarnauti kur tik reikia su vežiojimu. (19)

Pijus Antanavičius, 8 Clarckson st., Worcester. Tel. Park 1789 W.

MOSTIS DEL PUŠKŲ. "Severa's Skin Ointment (Severos odinė mostis) yra gera gyduolė nuo visokių puškų. Aš be jos nebučiau. Aš tankiai gauju ant rankų puškų, negaliu nuplauti nė su šiltu vandeniu, delto, kad pradeda labai niežėti. Po uždėjimui mosties porą kartų, aš nusikratau jų per ilgą laiką. Mano sunus turėjo raudonų puškų kruvomis su dideliu niežėjimu. Jis uždėjo šios mosties ir puškai pranyko."

P. F. Barkan, R.F.D., No. 1, Box 13, Rutland, Texas. Pamėgink šitą mostį gydyti niežinčius puškus, niežus, plaukaniežus, Ivy nuodus, pavasario ir vasaros puškus, niežiančius. Kaina 50c. už dežutę visose ap-tiekose.

W. F. SEVERA CO., RAPIDS, IOWA.

Dr. Kathalya Voorhis, 28 Pleasant St., Worcester, Mass. Speciališkai užsima gydymu MOTERŲ ir VAIKŲ nuo visokių ligų. Valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 valandu vakare

Dr. F. B. Puskunigis, 175 Green Street, Worcester, Mass. Priimami ligoniai sekančiose valandose: Nuo 8 iki 11 prieš piet Nuo 1 iki 3 po piet Nuo 7 iki 9 vakare.

DR. J. A. TESSMER DENTISTAS 306 Main St. Tel. Park 3310 Laikas savo ofisa atidara Utarnu ir Kettergo vakarais pervieus žiemos mėnesius.

HOTEL VERNON Prop. M. Mc.Gady Vernon Square, Worcester, Mass. Puikiausias viešbutis lietuvių apgyventoj vietoj.

Daugiau Lietuvių eina pas mane negu pas kitą Dentistą Worcester. Aš esu Expertas auksavimo Žemiausios Kainos Traukiu dantis be skausmo DR. FREDERICK BROWN 34 FRONT STREET Next To Plaza Theatre Atdara Vakaras

Lietuviška valgykla ir keptuvė įvairių gardumynų Su šiuomi pranešam visiem lietuviams kad prie mūsų valgyklos šiomis dienomis mes atidareme ir keptuvę įvairių piragaičių, kekšų ir pajų. Kviečiame pas mus užėti valgyti nes čia visada rasite sveičiai viską padaryta. Taipgi namus galėsite imti mūsų keptuvės gardumynus. Nepamirškite adresu ROYAL LUNCH 12 Grafton St. Tel. Park 8266 Worcester

KUR BĖGI JONUK? —Aš bėgu į Conlins čeverykų krautuvę. 10 Vernon Square. Tę parduoda gerus čeverykus.

Nepamirškite mūsų Drapanų ir čeverykų KRAUTUVES

Naujausios mados sutai, įskrybelės, marskiniai, kaklaraiščiai, čeverykai vyrams ir moterims. Kviečiame visus brolius ir seseris pirkti pas mus, nes pigiau niekur nerasi; geriau pas savą negu kur kitur. Kviečiame visus atsilankyti V. GINKUS 52 Millbury Str. Worcester, Mass.

GERIAUSIA Čeverykų Krautuvė Jeigu nori nerų drutų ir smagių Čeverykų ateikite pirkti pas Amutį ir Ananką o visada busi užganėdintas savo pirkimu. Amutis ir S. Ananka 27 Millbury St., Worcester, Mass.

"AUŠRINĖ" Geriausias moterų žurnalas, išėina prieš 15 dienų kiekvieno mėnesio. Kaina metams su prisijuntimu \$1.50. Adresas: "AUŠRINĖ," 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

BENJAMIN MENDELSONH Advokatas Veda visokias provas teismuose Kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai, hrovatiškai, rusiškai ir vokiškai. Imu provas šioe kalies ir krajavas: 931-932 Slater Building 390 Main St., Worcester, Mass.

ŽUVŲ RINKA Šviežiausias žuvis, oisterius, klempsus, vėžius, taipgi marinavotus galima gauti ke-nuose. Tyras Cod Liver aliejus ir gyvū vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves. Sullivan, Vernon Square, FISH MARKET.